

Pompy ciepła

Przygotował:

Prof. dr hab. inż. Jacek Zimny

Historia

W **1834 r.** Pellet opracował podstawy teoretyczne pompy ciepła opartej na przemianach fazowych czynnika. Opisał on możliwość wykorzystania ciepła pary powstałej podczas parowania soli. Sprężona do wyższych ciśnień para skraplała się w miejscu odbioru ciepła.

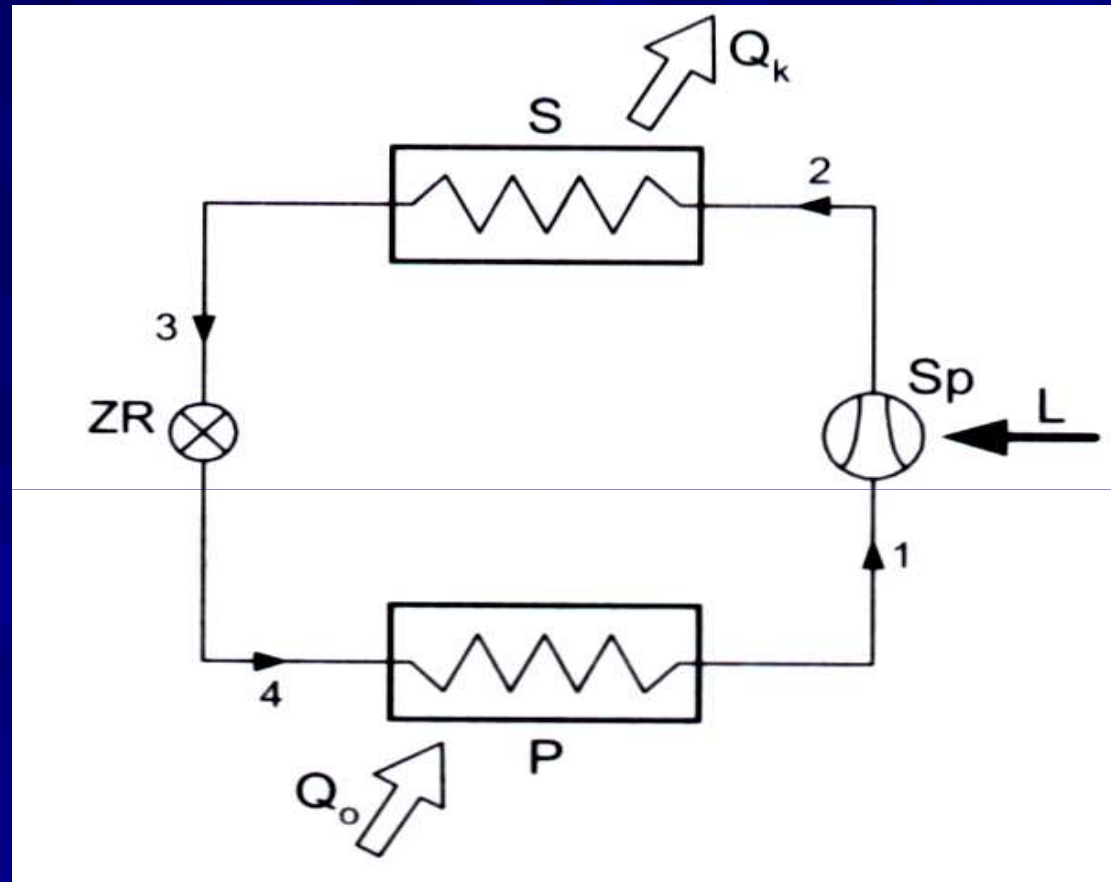
Z **1852 r.** pochodzą pierwsze informacje na temat możliwości zastosowania pomp ciepła do ogrzewania. Ich autorem jest W. Thomson (Lord Kelvin), który opisał otwarty obieg powietrzny ze sprężarką i dwoma zbiornikami wody, spełniającymi rolę dolnego i górnego źródła ciepła.

W **1928 r.** T.G.Haldane zbudował pierwszą w Anglii instalację do ogrzewania domu opartą na amoniakalnym urządzeniu sprężarkowym.

W pełni poprawne i eksploatowane w sposób ciągły pompy ciepła zaczęły powstawać w **latach trzydziestych** ubiegłego stulecia.

Schemat ideowy sprężarkowej pompy ciepła:

P -parowacz,
 S -skraplacz,
 Sp -sprężarka,
 ZR -zawór rozprężny

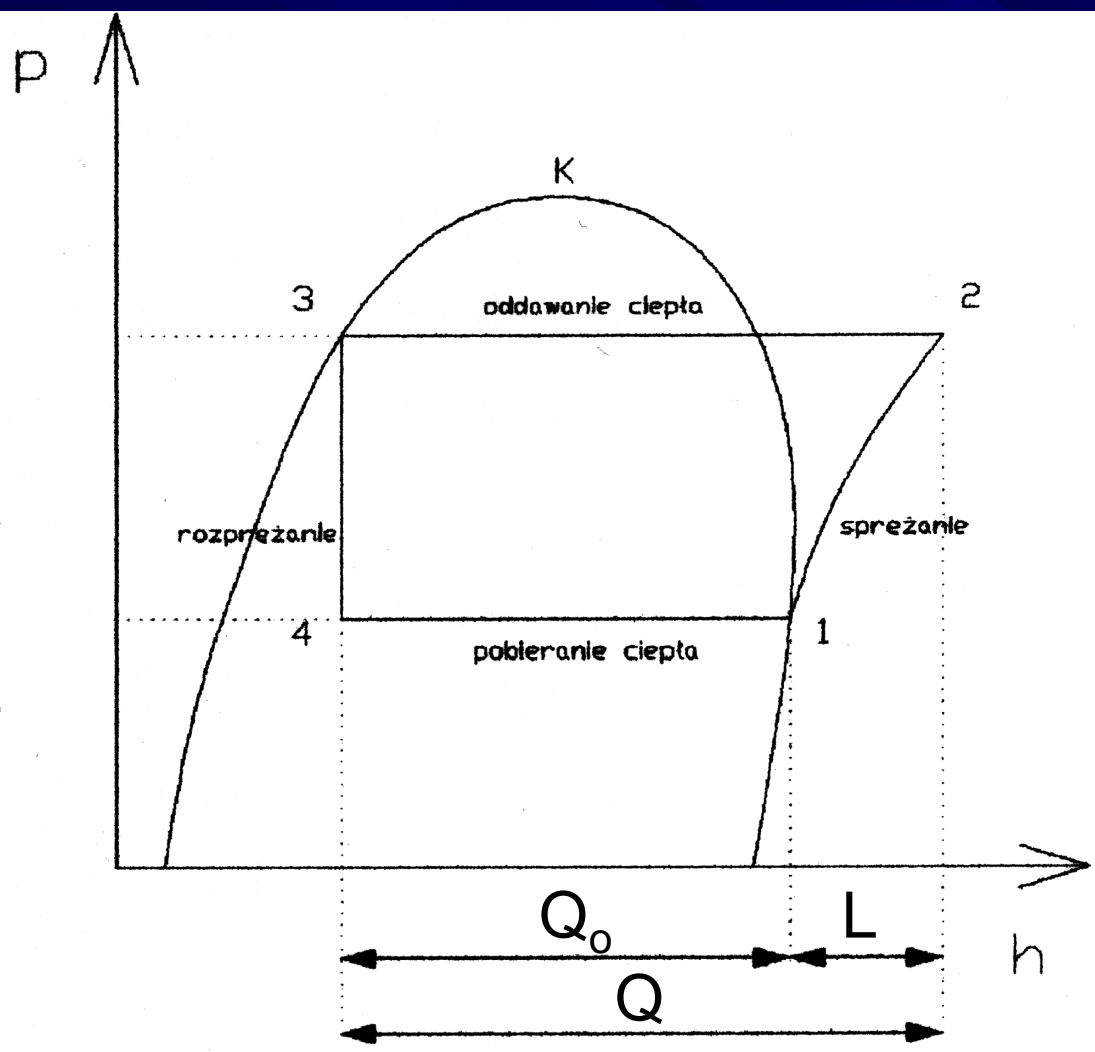

L- praca

Q_o -ciepło ze źródła dolnego

Q -ciepło użyteczne

Wykres p-h

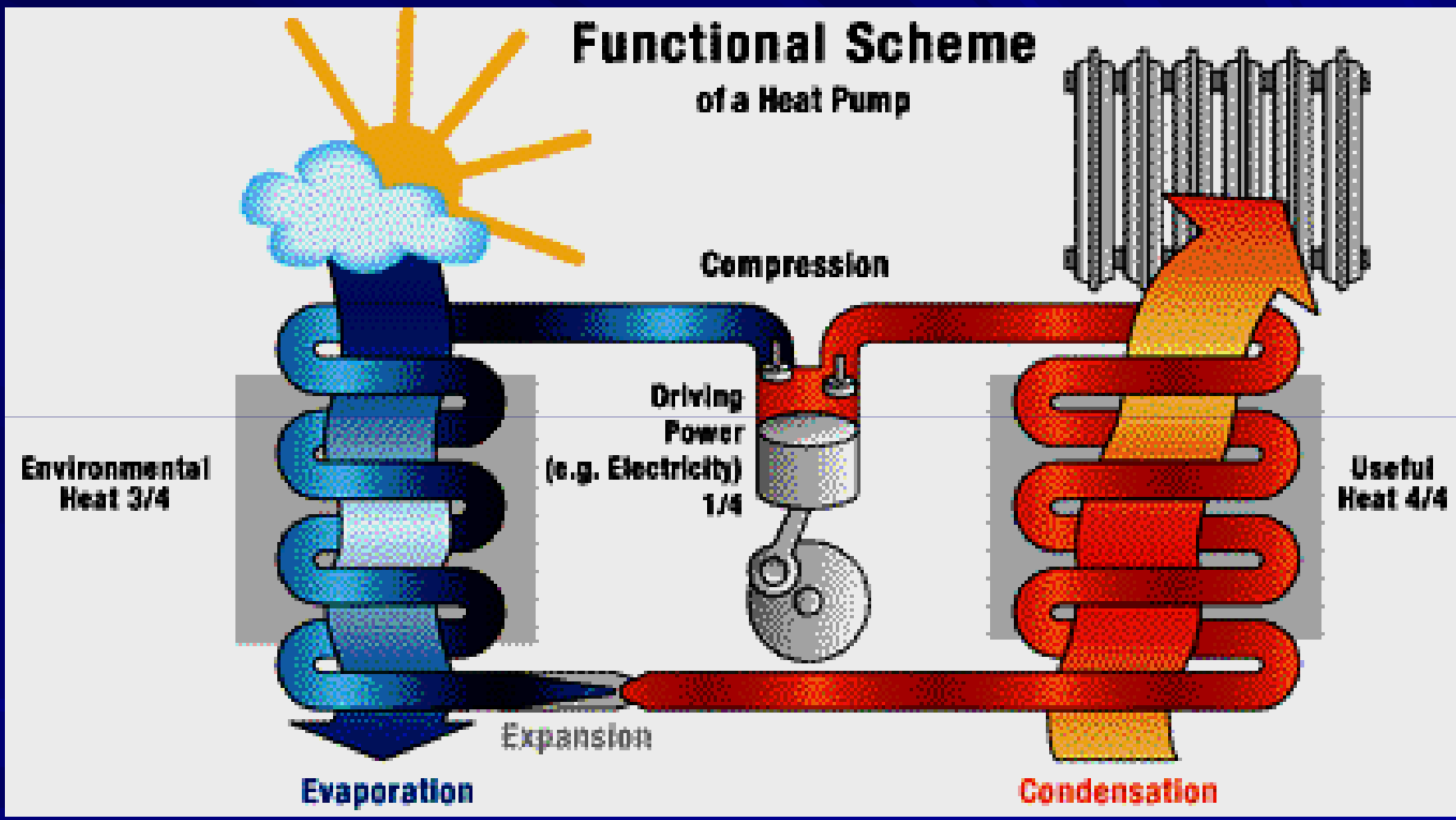

$$Q = Q_0 + L$$

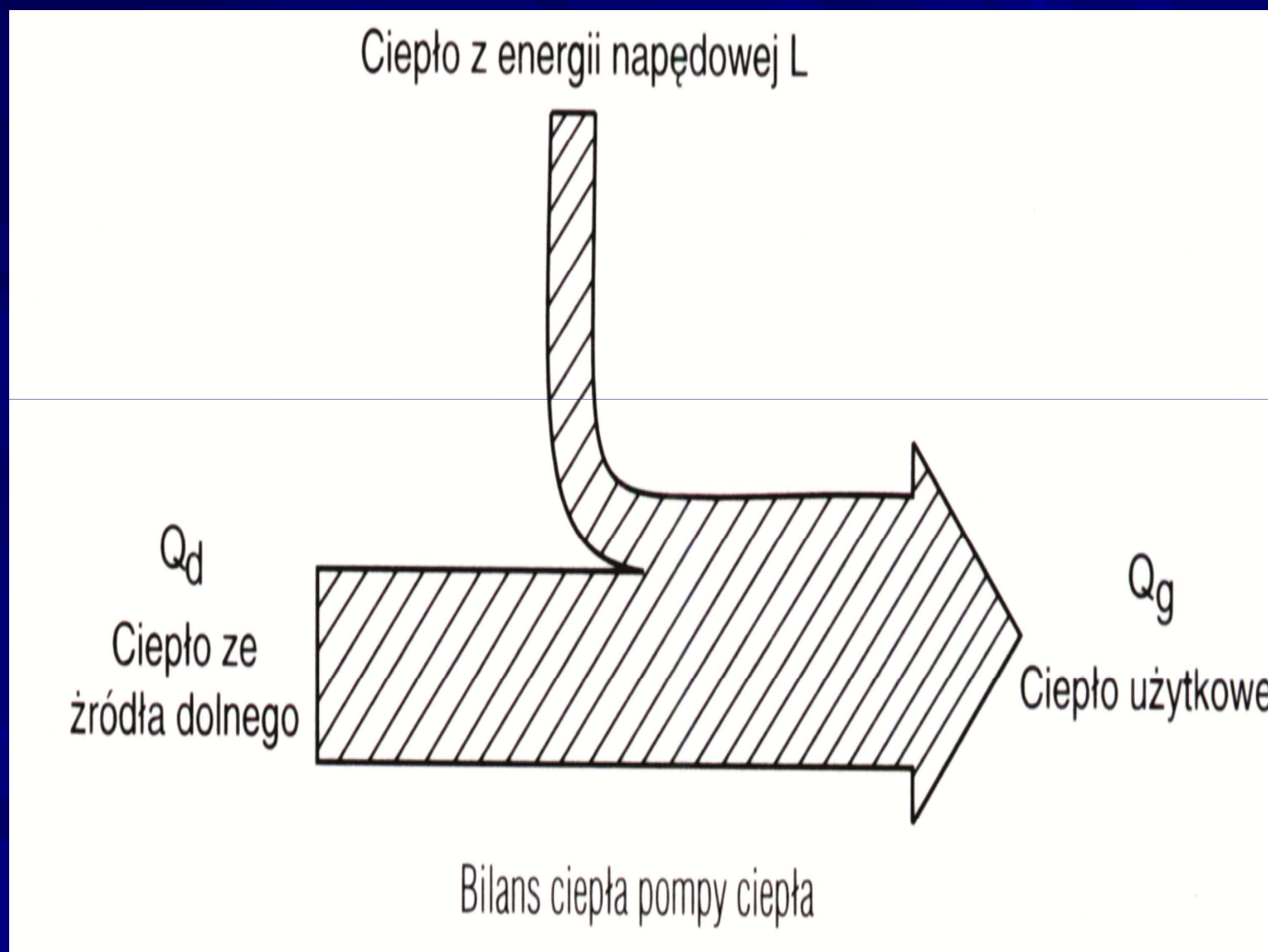
Teoretyczny współczynnik wydajności grzejnej pompy

$$\varphi_t = \frac{Q}{L} = \frac{Q_0 + L}{L} = 1 + \frac{Q_0}{L}$$

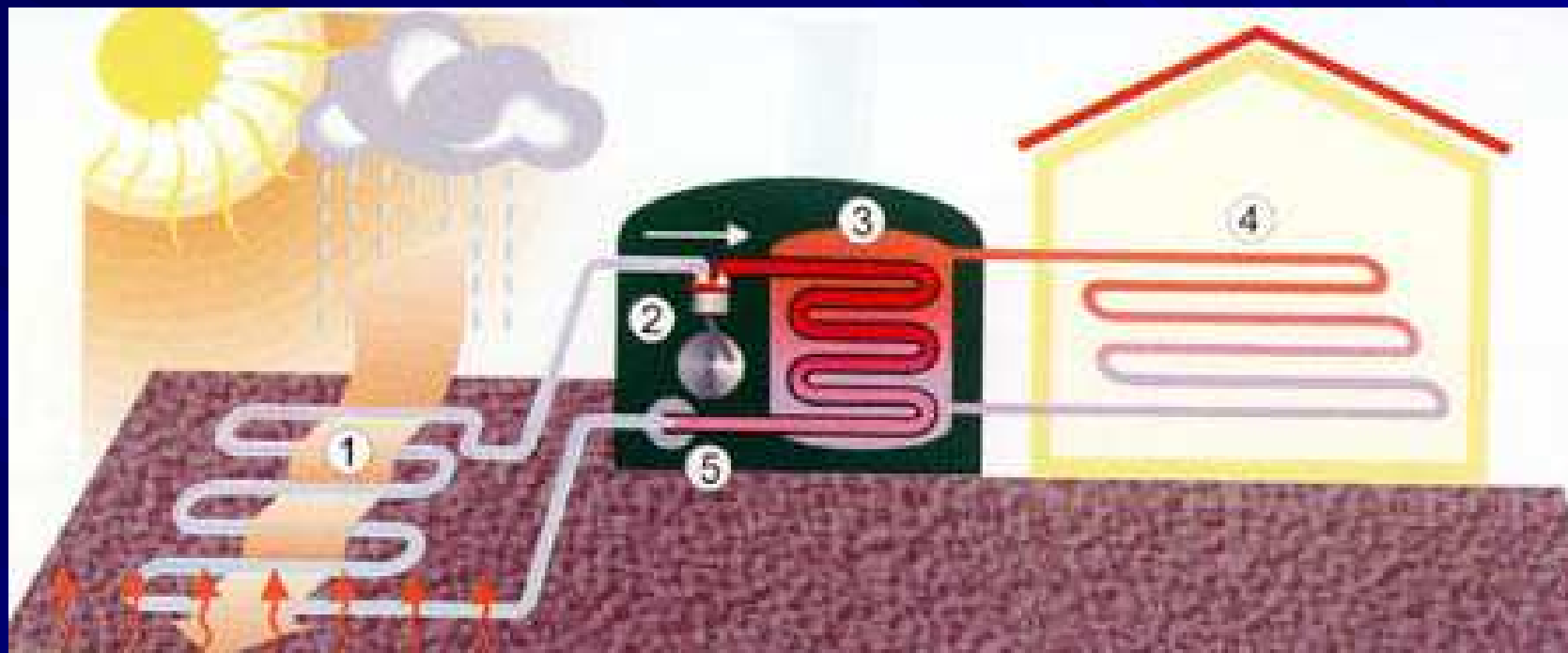
Functional Scheme of a Heat Pump

Pompa ciepła jest urządzeniem, które umożliwia wykorzystanie energii cieplnej źródeł o niskich temperaturach.

Zasada działania pomp ciepła na przykładzie pomp **NEURATHERM**

W kolektorze poziomym (1) propan wskutek pobierania energii cieplnej zawartej w ziemi zamieniany jest w stan gazowy. Następnie przemieszczany jest do kompresora (2) gdzie w wyniku sprężenia następuje wzrost jego temperatury. Uzyskane w ten sposób ciepło poprzez wymiennik (3) oddawane jest do odbiornika (4) np. kaloryfer. Gaz po oddaniu ciepła przemieszczany jest do zaworu rozprężnego (5), w którym dokonywana jest jego zamiana ze stanu gazowego w ciekły. W tej postaci przemieszczany jest ponownie do kolektora poziomego (1).

Podział pomp ciepła

- Ze względu na zastosowanie
- Ze względu na rodzaj dolnego i górnego źródła ciepła
- Ze względu na wydajność cieplną
- Ze względu na mechanizm działania
- Ze względu na rodzaj nośnika

Zastosowanie

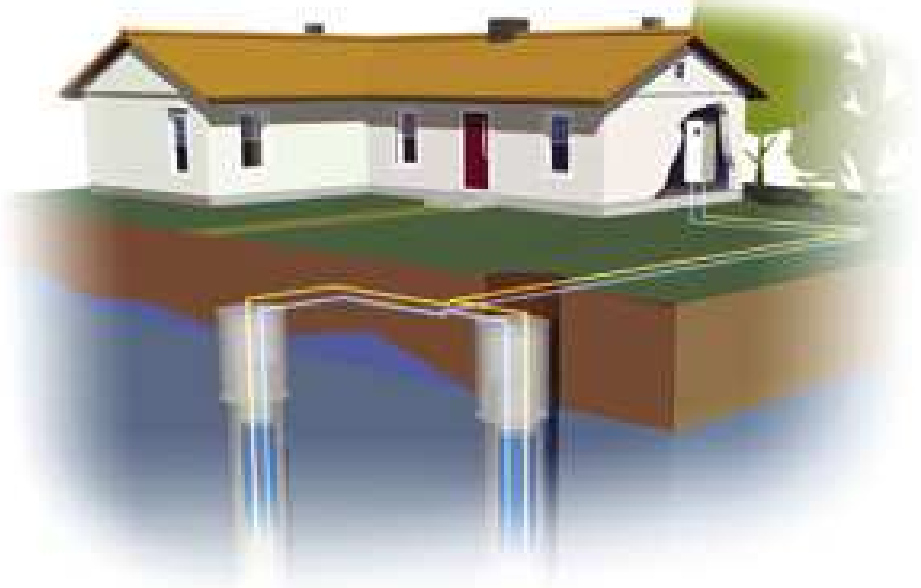
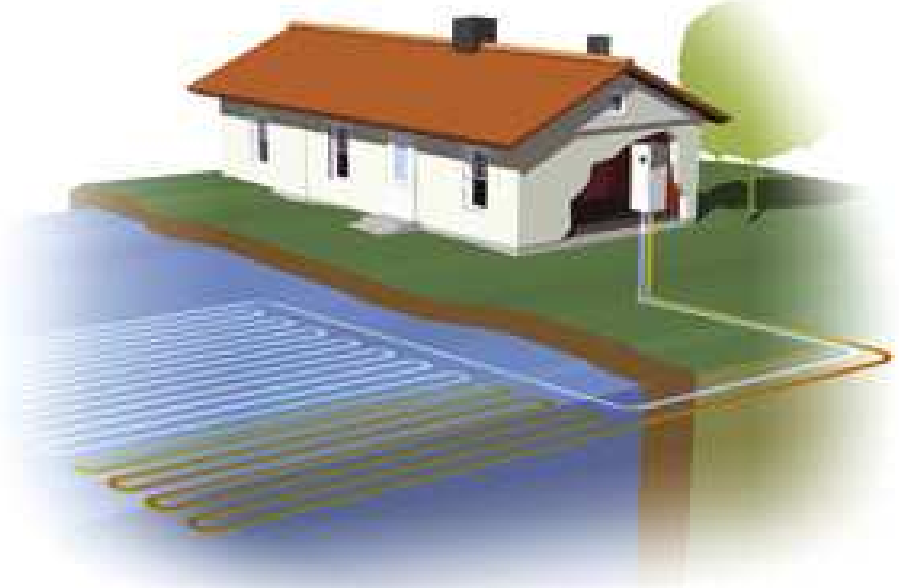
W ogrzewnictwie i klimatyzacji domów jednorodzinnych i niewielkich pomieszczeń

W przygotowaniu ciepłej wody użytkowej

Pompy ciepła

W osuszaniu i podgrzewaniu powietrza basenowego oraz wody basenowej

W procesach odparowania roztworów i zagęszczenia soków, mleka, farmaceutyków

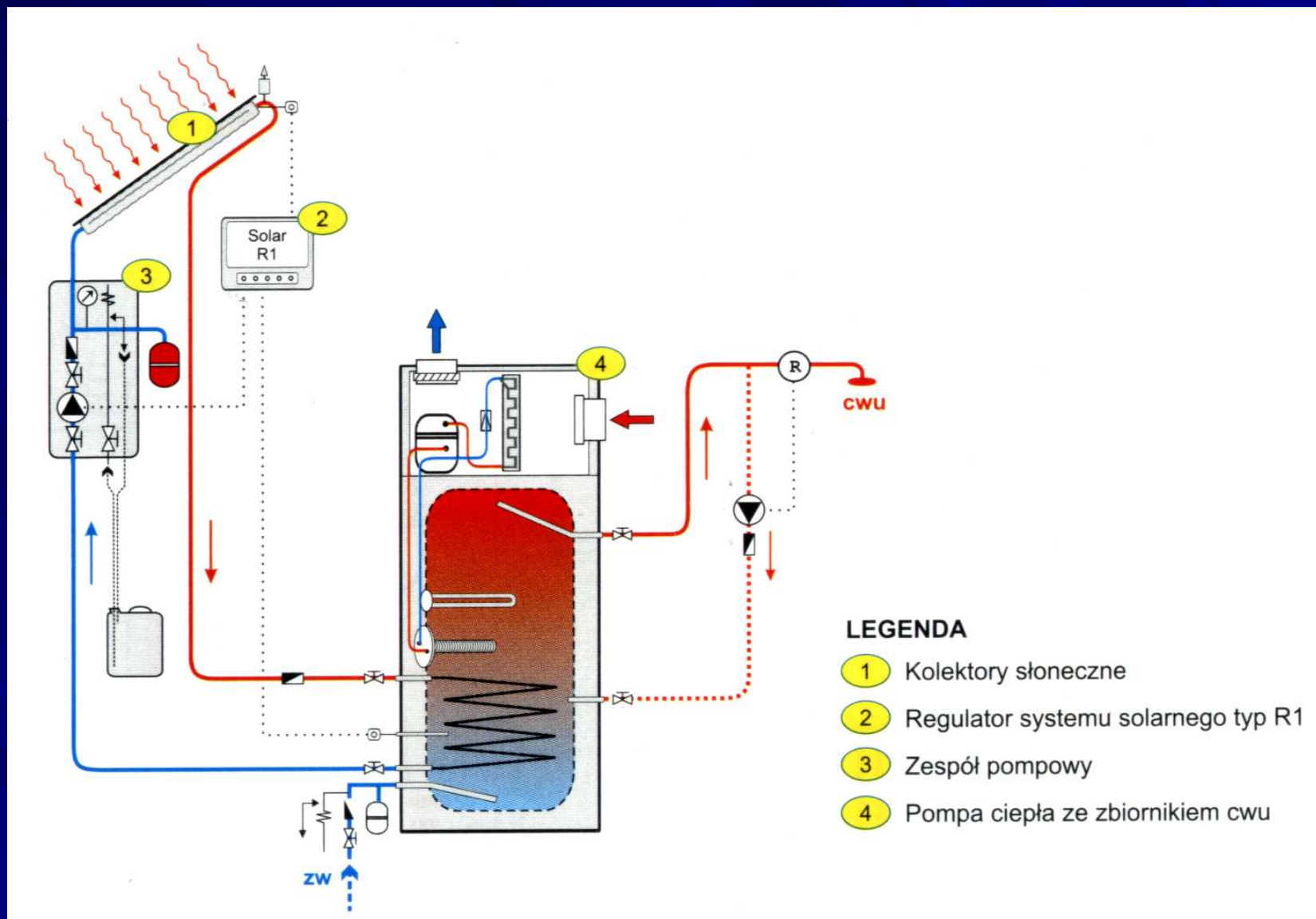
Współczynnik wydajności

Jest to stosunek ilości ciepła użytkowego
do ilości ciepła z energii napędowej

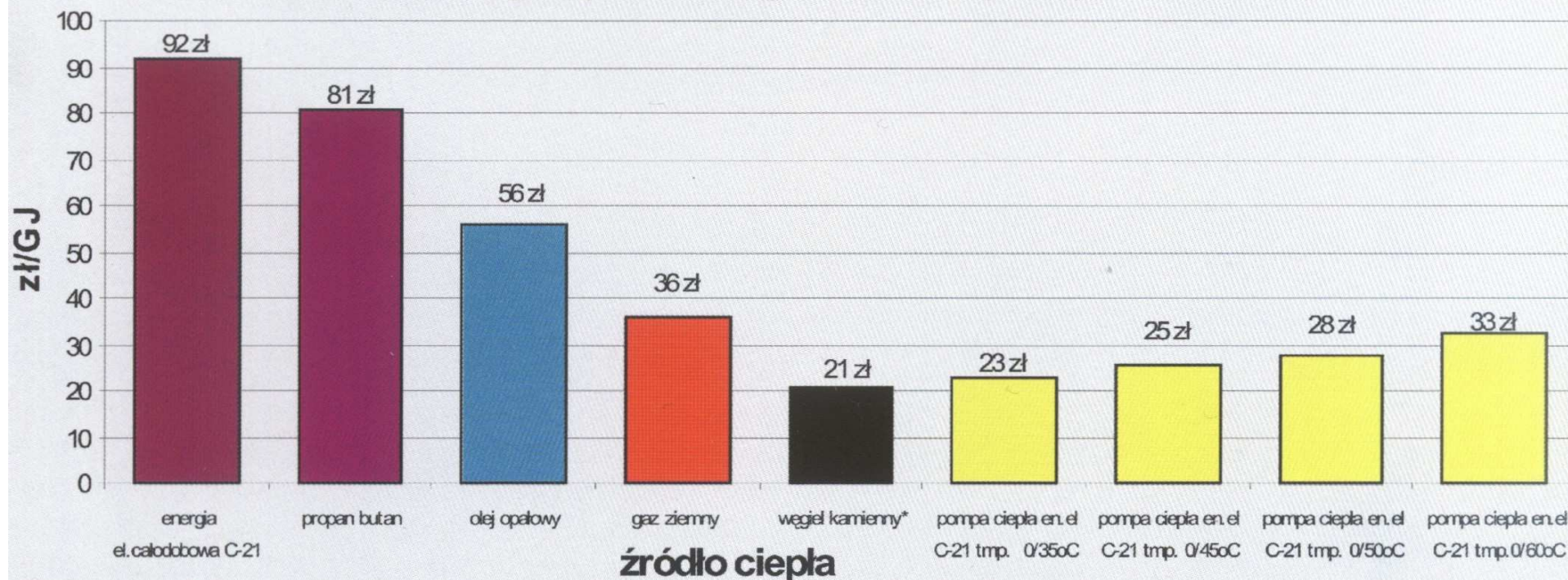
Nowoczesne pompy ciepła osiągają współczynnik
wydajności grzewczej 4-5 nawet do 7.

Urządzenie o współczynniku 4 zapewni 20 kWh
ciepła zużywając tylko 5 kWh prądu.

Przykładowa instalacja pompa ciepła + kolektor słoneczny

Koszt GJ energii wytworzonego za pomocą różnych źródeł ciepła

Źródło ciepła	Jedn [a]	Wartość opałowa kWh/[a]	Cena jedn. zł/[a]	Stopień wykorzystania [%]	Koszt ciepła zł/kWh	Koszt ciepła zł/GJ
energia el. całodobowa C-21	kWh	1,00	0,330	100%	0,330	91,67
propan butan	dm ³	6,95	1,820	90%	0,291	80,82
olej opałowy	dm ³	10,44	1,890	90%	0,201	55,87
gaz ziemny	dm ³	9,95	1,151	90%	0,129	35,70
węgiel kamienny*	kg	7,50	0,350	75%	0,076	21,03
pompa ciepła en.el C-21 tmp. 0/35°C	kWh	1,00	0,330	406%	0,081	22,58
pompa ciepła en.el C-21 tmp. 0/45°C	kWh	1,00	0,330	360%	0,092	25,46
pompa ciepła en.el C-21 tmp. 0/50°C	kWh	1,00	0,330	330%	0,100	27,78
pompa ciepła en.el C-21 tmp. 0/60°C	kWh	1,00	0,330	280%	0,118	32,74

* Koszt ciepła dla węgla kamiennego uwzględnia koszty obsługi - 0,0135zł/kWh

Zalety pomp ciepła

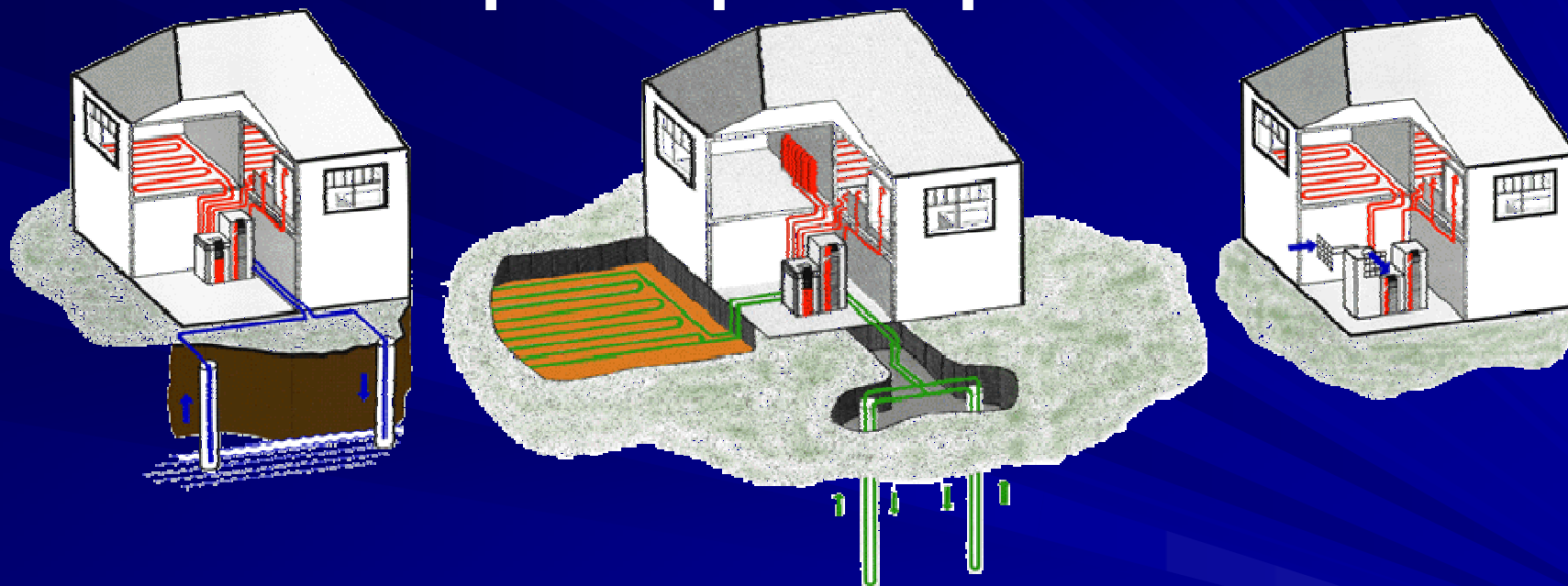
- Niskie koszty eksploatacji,
- Znaczne oszczędności energii,
- Wykorzystanie odnawialnych lub odpadowych źródeł energii,
- Chronimy środowisko naturalne, ekologiczność,
- Praca urządzenia jest bezszmerowa,
- Budynek z pompą ciepła nie potrzebuje komina, co obniża koszty budowy,
- Z pompą ciepła nie tracimy czasu na dogłębne i codzienne prace przy systemie grzewczym -automatyka,
- Możliwość współpracy z innymi urządzeniami.

Wady pomp ciepła

- Duże koszty inwestycyjne,
- Znaczne wymiary źródła dolnego,
- Dodatkowe zasilanie.

Efektywność energetyczna pomp ciepła

ang. Heat pump
niem. Wärmepumpe
ros. Тепловый насос

Troszkę historii

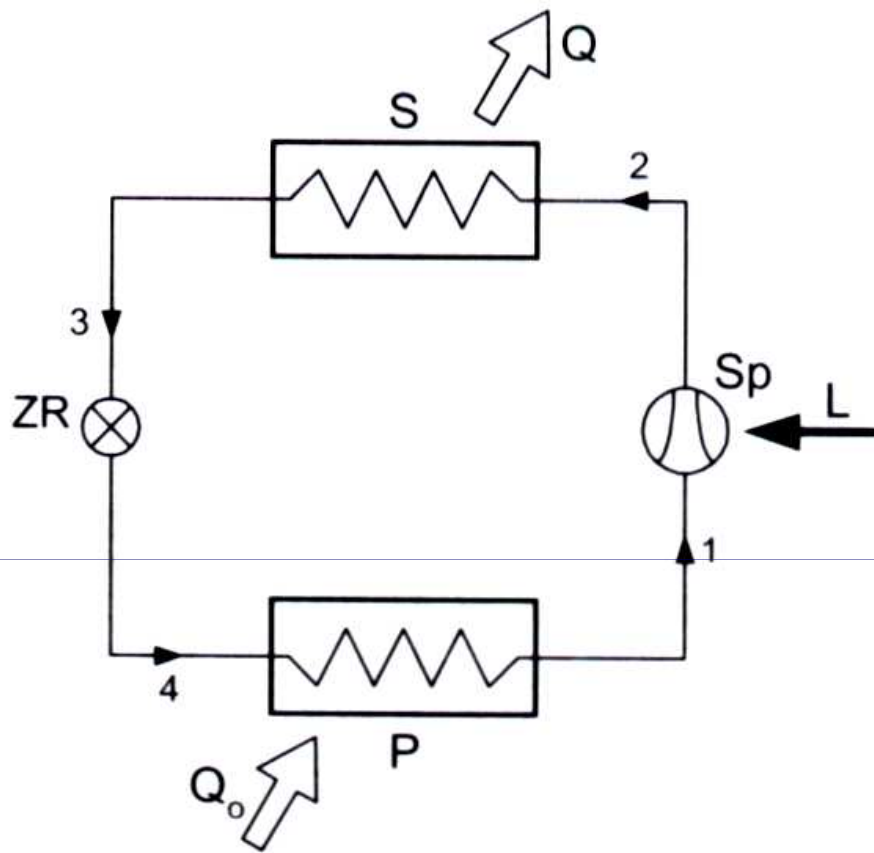
W 1834 r. Pellet opracował podstawy teoretyczne pompy ciepła opartej na przemianach fazowych czynnika. Opisał on możliwość wykorzystania ciepła pary powstałej podczas parowania soli. Sprężona do wyższych ciśnień para skraplała się w miejscu odbioru ciepła.

Z 1852 r. pochodzą pierwsze informacje na temat możliwości zastosowania pomp ciepła do ogrzewania. Ich autorem jest W. Thomson (Lord Kelvin), który opisał otwarty obieg powietrzny ze sprężarką i dwoma zbiornikami wody, spełniającymi rolę dolnego i górnego źródła ciepła.

W 1928 r. T.G.Haldane zbudował pierwszą w Anglii instalację do ogrzewania domu opartą na amoniakalnym urządzeniu sprężarkowym.

W pełni poprawne i eksploatowane w sposób ciągły pompy ciepła zaczęły powstawać w latach trzydziestych ubiegłego stulecia.

Budowa i działanie

L- praca

Q_0 -ciepło ze źródła dolnego

Q -ciepło użyteczne

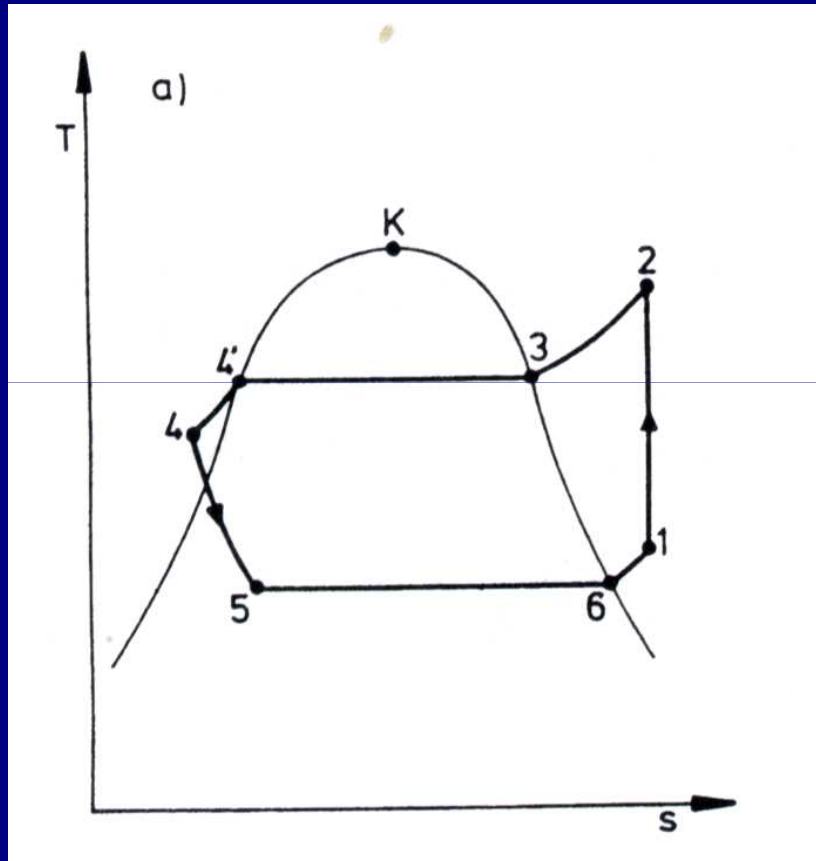
Schemat ideowy sprężarkowej pompy ciepła:

P-parowacz, S-skraplacz, Sp-sprężarka, ZR-zawór rozprężny

Budowa i działanie

*przebieg przemian termodynamicznych
obiegu sprężarkowego z czynnikiem jednoskładnikowym*

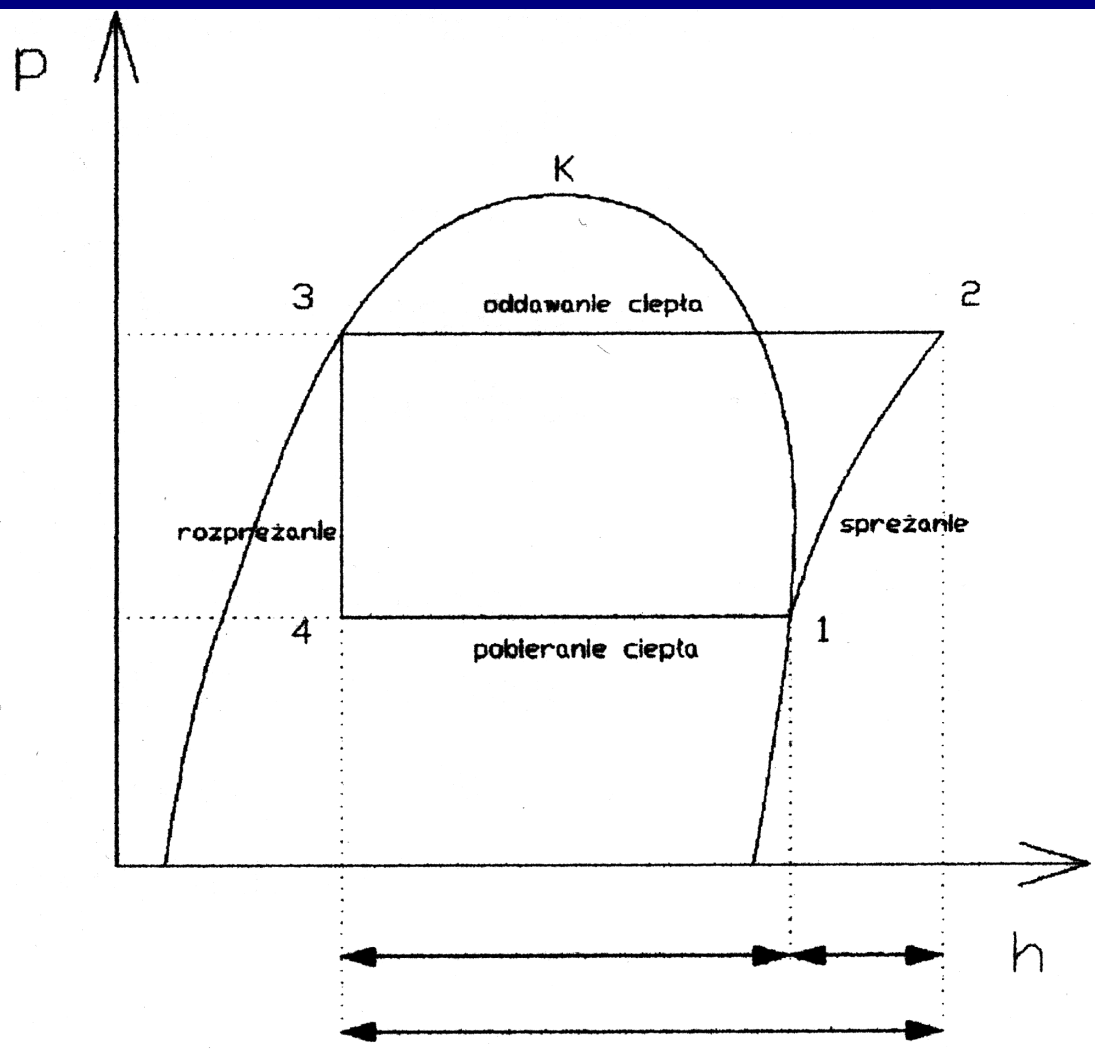

- sprężanie izentropowe (1-2)
- skraplanie izobaryczne (2-4') z dochłodzeniem cieczy (4'-4)
- dławienie izentalpowe (4-5)
- odparowanie izobaryczne (5-6) z przegrzaniem pary (6-1)

Energetyczny bilans pompy ciepła

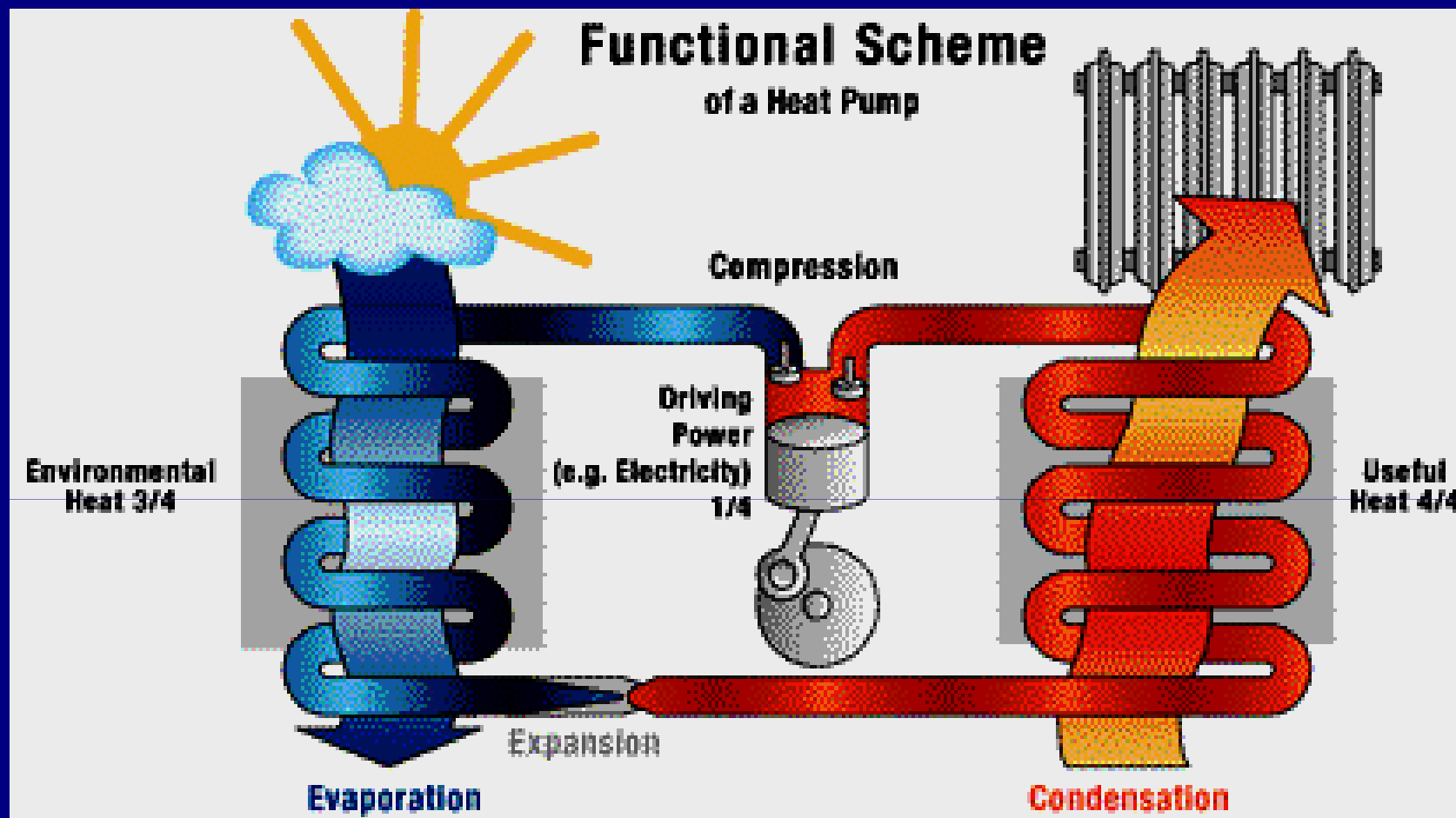
$$Q = Q_0 + L$$

Teoretyczny współczynnik wydajności grzejnej pompy

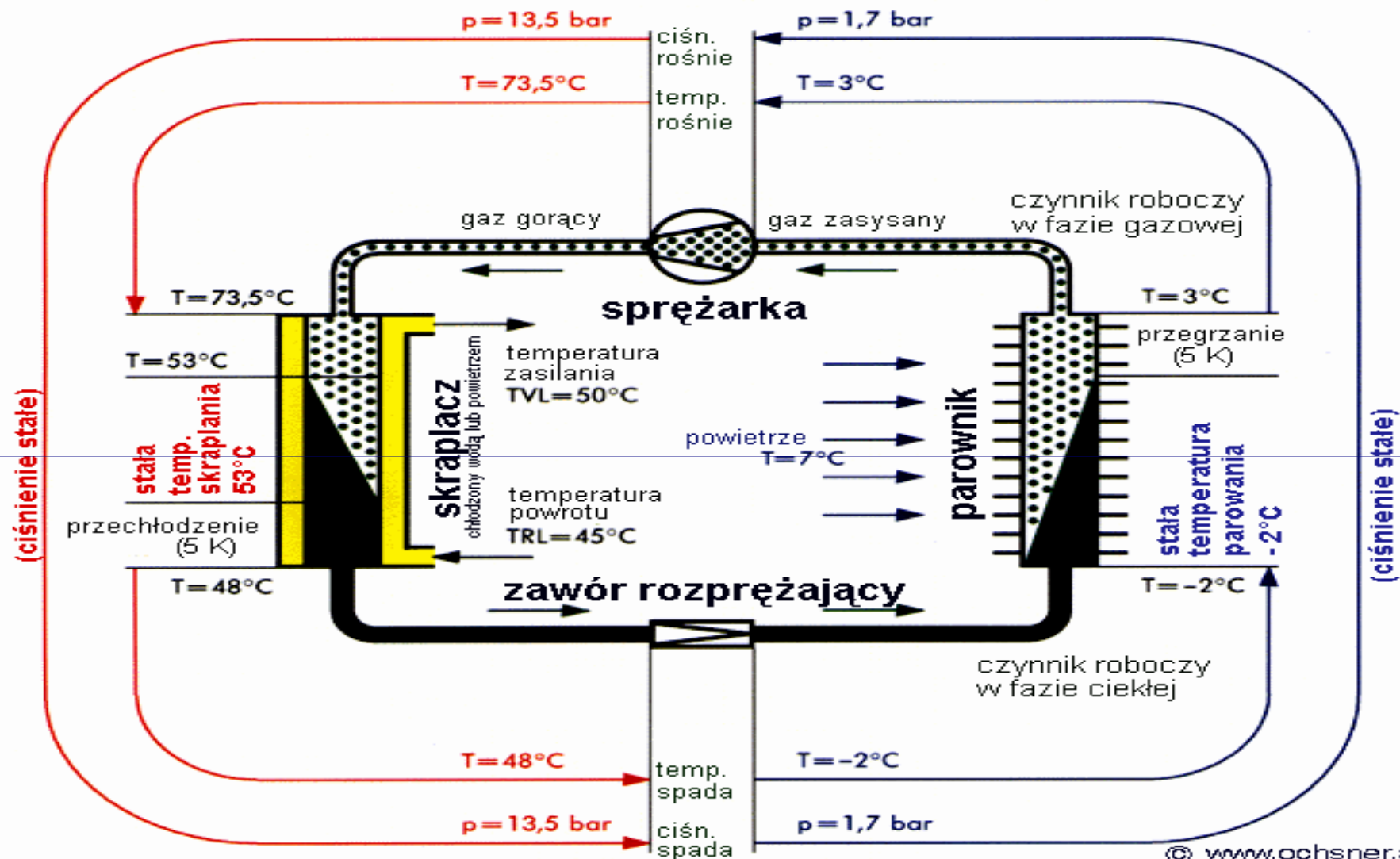
$$\varphi_t = \frac{Q}{L} = \frac{Q_0 + L}{L} = 1 + \frac{Q_0}{L}$$

Budowa i działanie - Pokaz

Pokaz działania sprężarkowej pompy ciepła

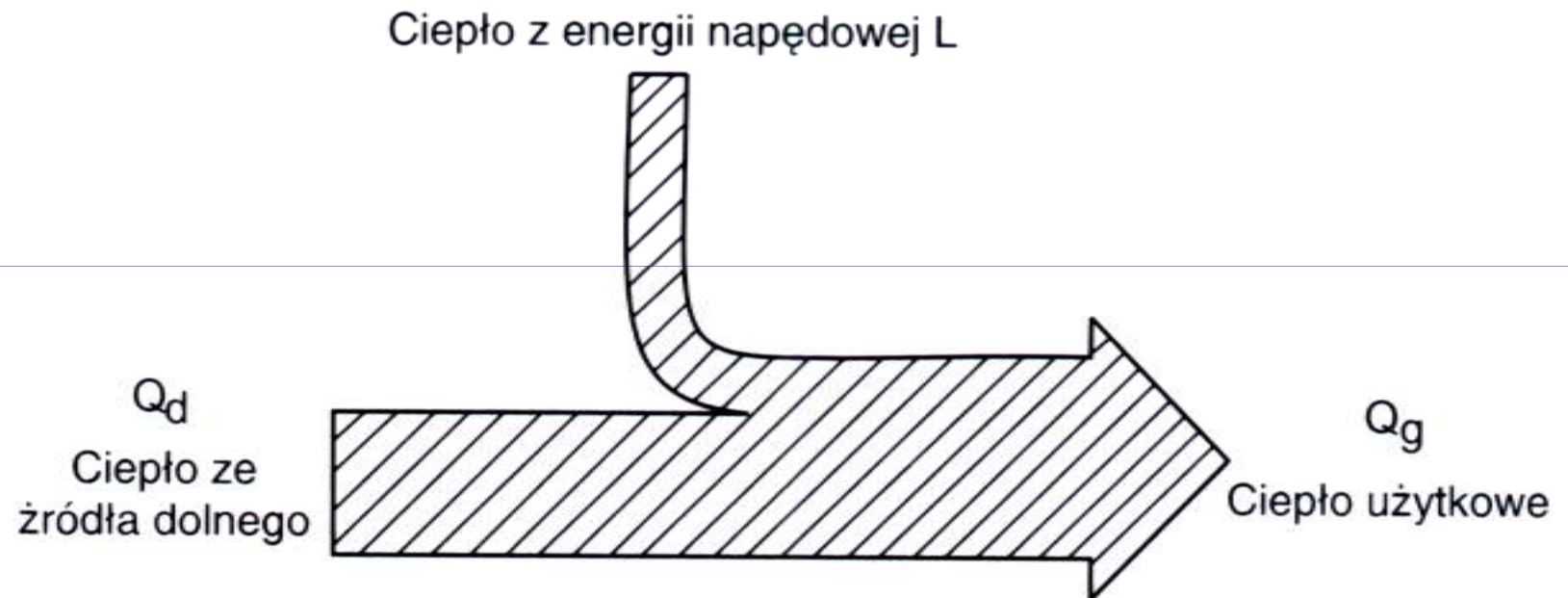
Opis szczegółowy

Bilans ciepła pompy ciepła

Pompa ciepła jest urządzeniem, które umożliwia wykorzystanie energii cieplnej źródeł o niskich temperaturach.

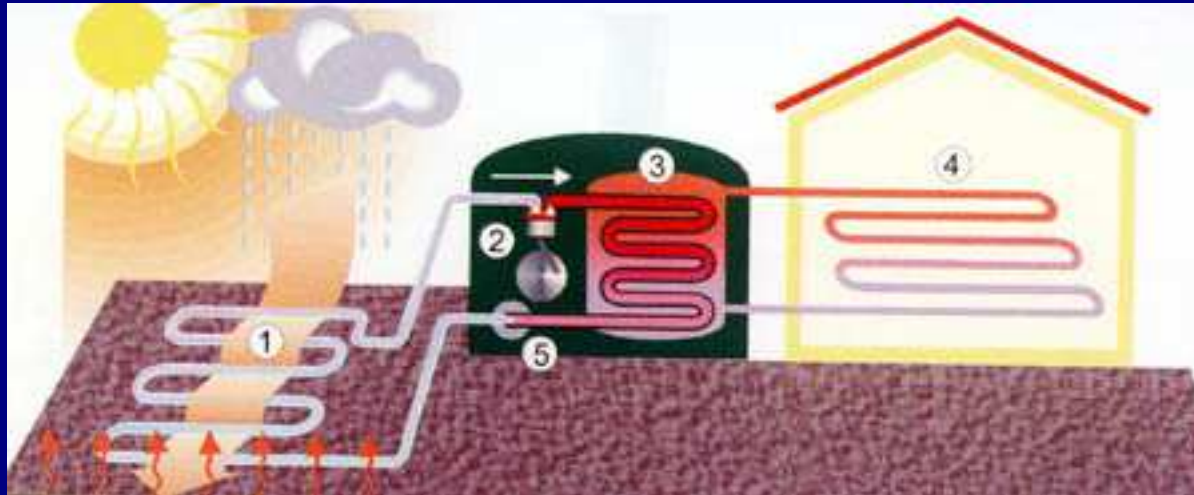

Rys.1.1. Bilans ciepła pompy ciepła

Budowa i działanie

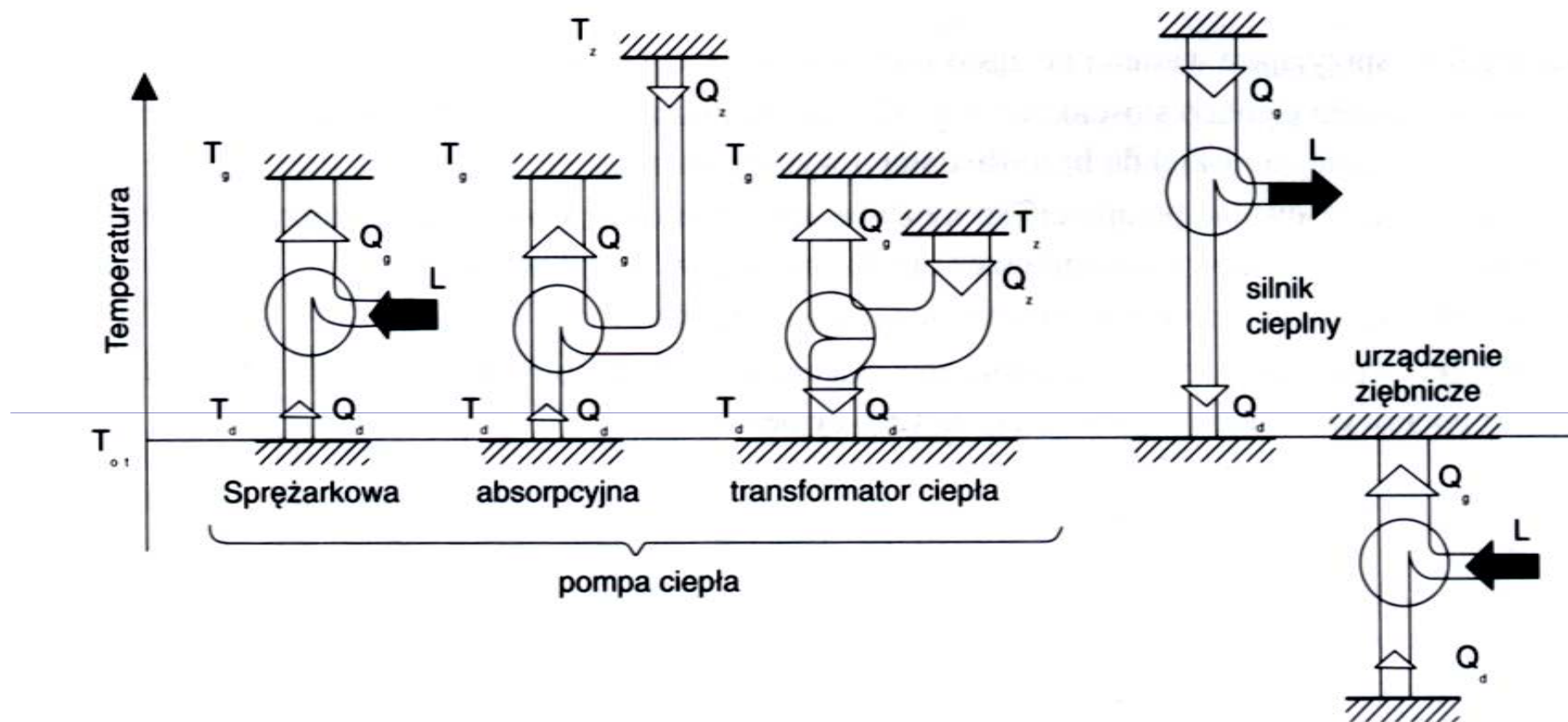

Zasada działania pomp ciepła na przykładzie pomp **NEURATHERM**

W kolektorze poziomym (1) propan wskutek pobierania energii cieplnej zawartej w ziemi zamieniany jest w stan gazowy. Następnie przemieszczany jest do kompresora (2) gdzie w wyniku sprężenia następuje wzrost jego temperatury. Uzyskane w ten sposób ciepło poprzez wymiennik (3) oddawane jest do odbiornika (4) np. kaloryfer. Gaz po oddaniu ciepła przemieszczany jest do zaworu rozprężnego (5), w którym dokonywana jest jego zamiana ze stanu gazowego w ciekły. W tej postaci przemieszczany jest ponownie do kolektora poziomego (1).

Porównanie z silnikiem i lodówką

Rys.2.1. Idea działania ważniejszych pomp ciepła [5]

Podział pomp ciepła

- Ze względu na zastosowanie
- Ze względu na rodzaj dolnego i górnego źródła ciepła
- Ze względu na wydajność cieplną
- Ze względu na mechanizm działania
- Ze względu na rodzaj nośnika

Podział pomp ciepła

W ogrzewnictwie i klimatyzacji domów jednorodzinnych i niewielkich pomieszczeń

W osuszaniu i podgrzewaniu powietrza basenowego oraz wody basenowej

Praktyczne zastosowanie

W przygotowaniu ciepłej wody użytkowej

W odsalaniu wody morskiej (np. podczas II wojny światowej)

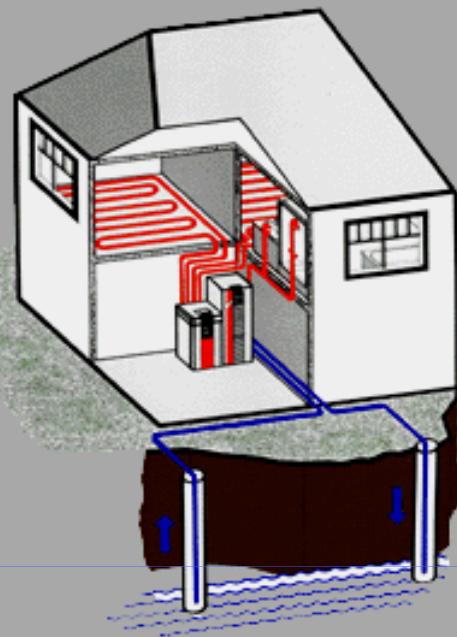
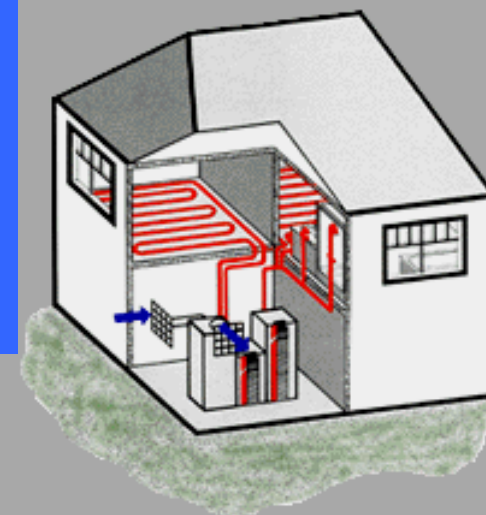
W procesach odparowania roztworów i zagęszczenia soków, mleka, farmaceutyków

Podział pomp ciepła

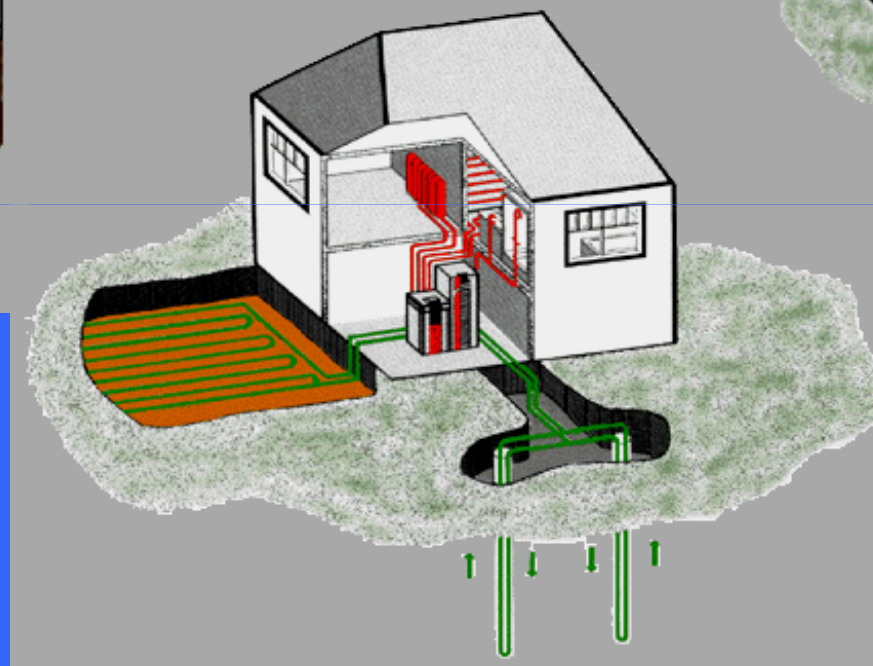

Dolne źródło ciepła

grunt

woda

powietrze

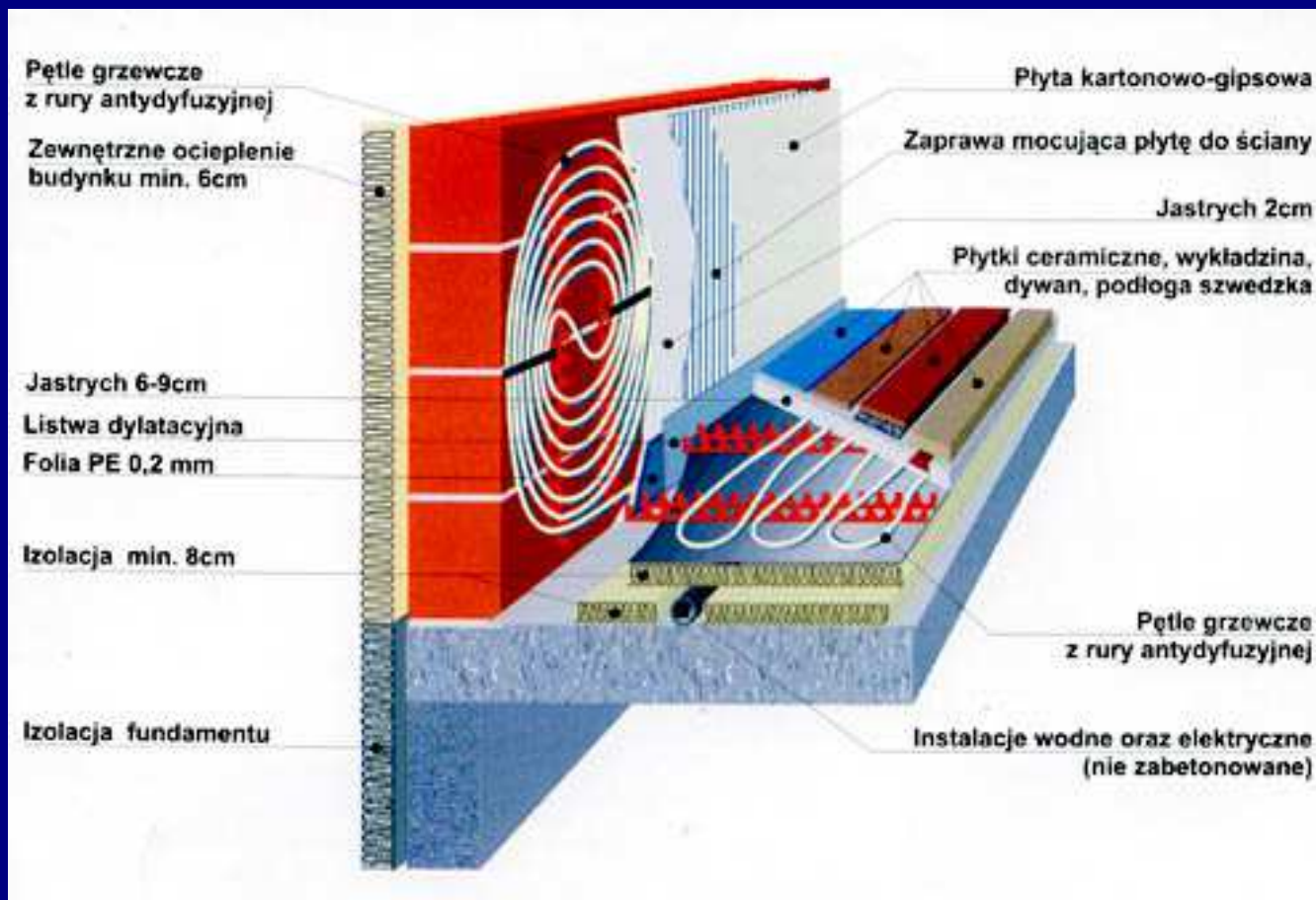
Podział pomp ciepła

Górne źródło ciepła

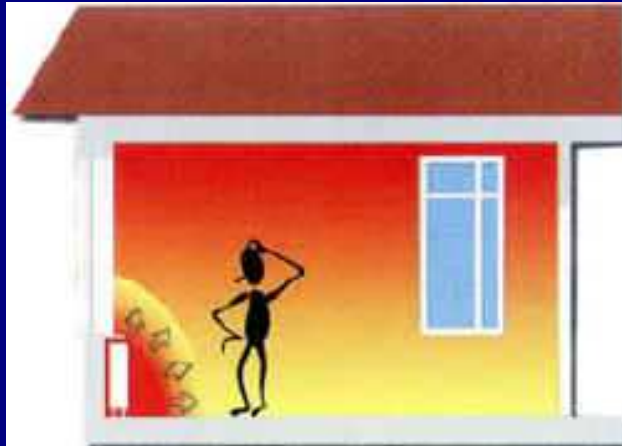
Przekrój

Ogrzewanie podłogowe

Bez ogrzewania podłogowego

Z ogrzewaniem podłogowym

Podział pomp ciepła

Współczynnik wydajności cieplnej

Jest to stosunek ilości ciepła użytkowego do ilości ciepła z energii napędowej

Producenci oferują pompy ciepła osiągające współczynnik wydajności grzejnej 4-5 nawet do 6. Oznacza to, że urządzenie o współczynniku 4 może przekształcić 25 kWh prądu (energia potrzebna do napędu pompy) na 100 kWh ciepła (zyskujemy więc ok. 3/4 energii, za którą nie płacimy).

Podział pomp ciepła

mechanizm działania

Sprężarkowe

Sorpcyjne

Termoelektryczne

Z efektem wirowym

Chemiczne

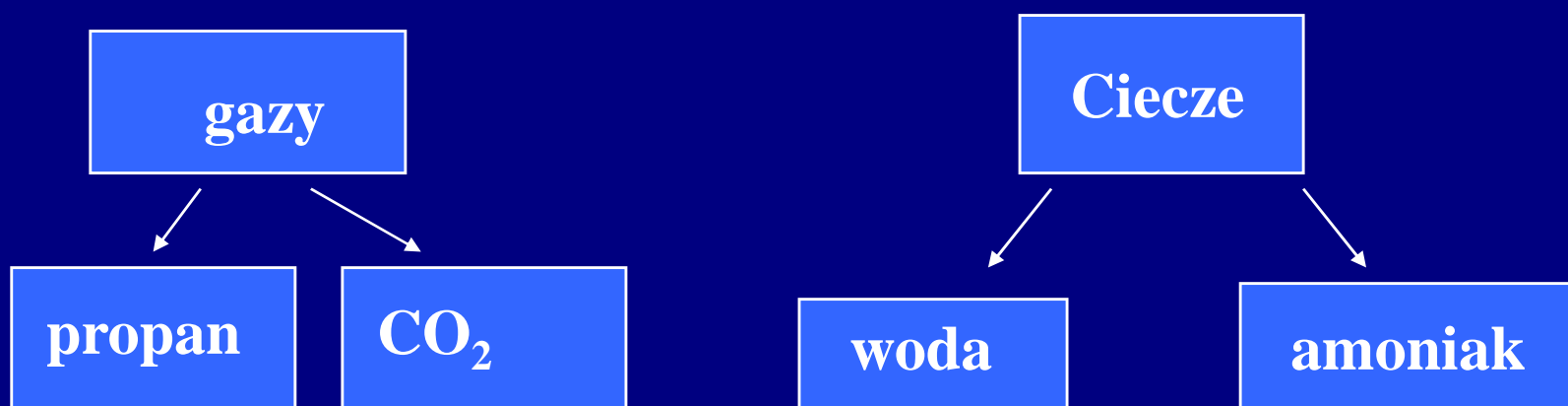
Strumieniowe

Z efektem termodyfuzji

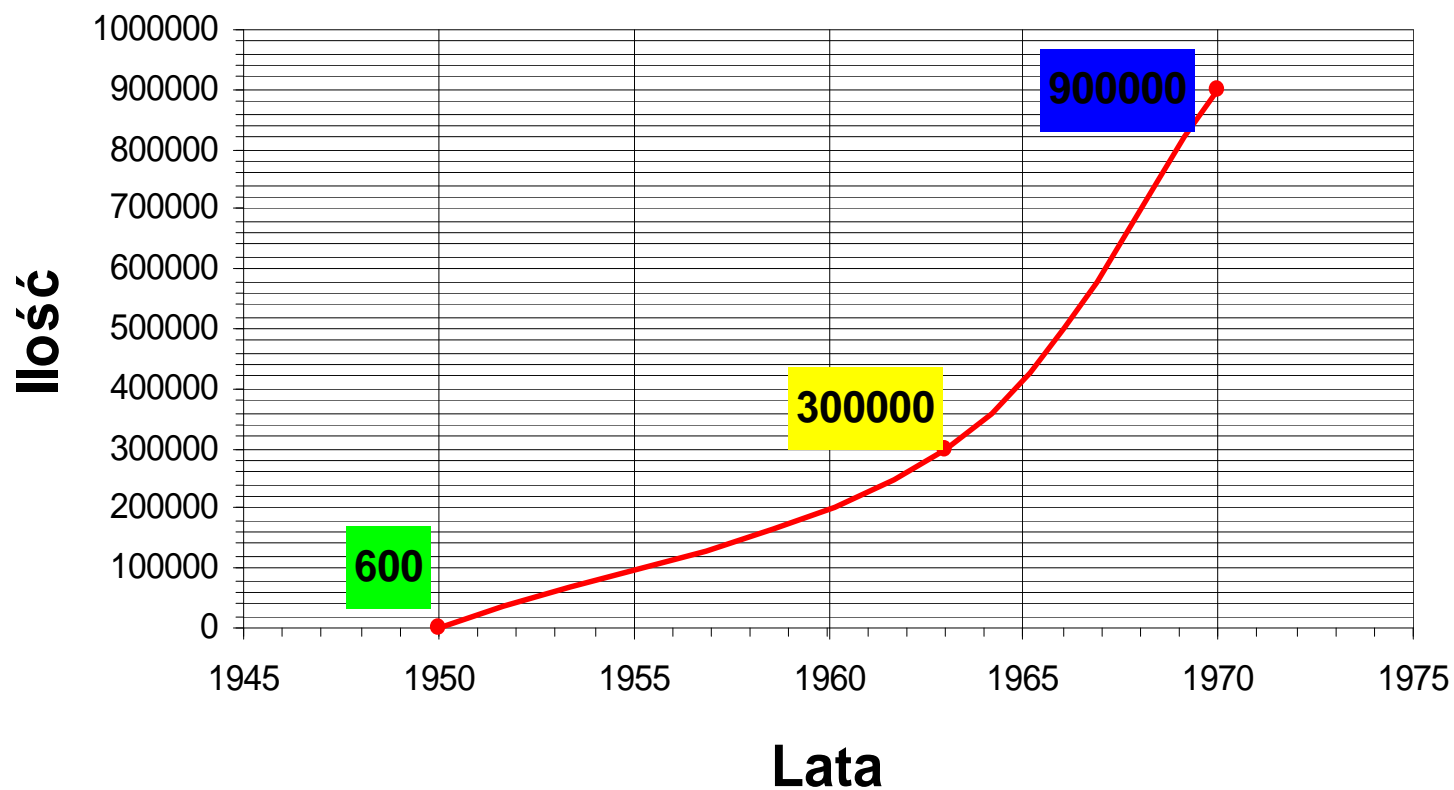
Podział pomp ciepła

rodzaj czynnika

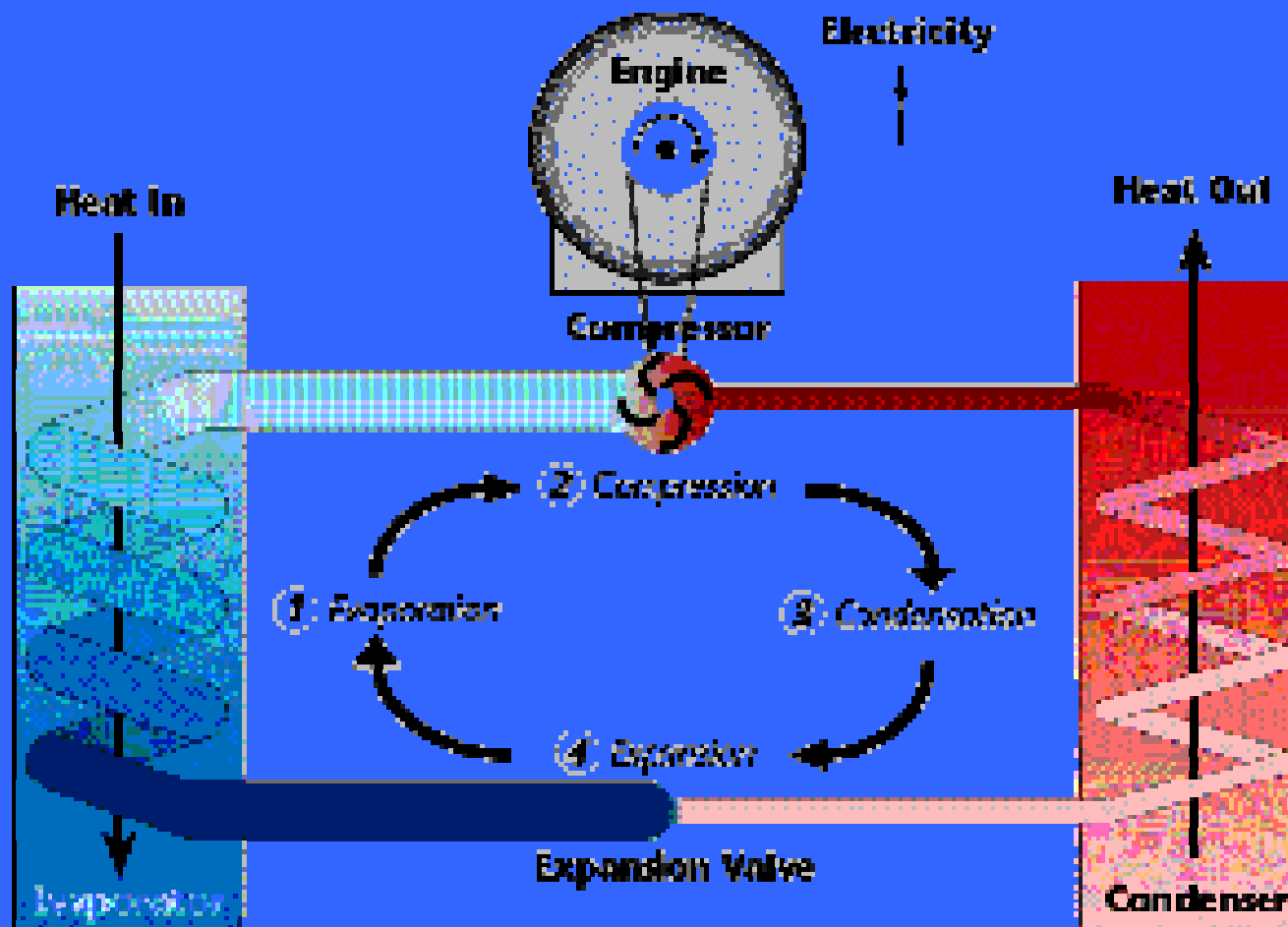
Produkcja pomp ciepła w USA

Podział pomp ciepła

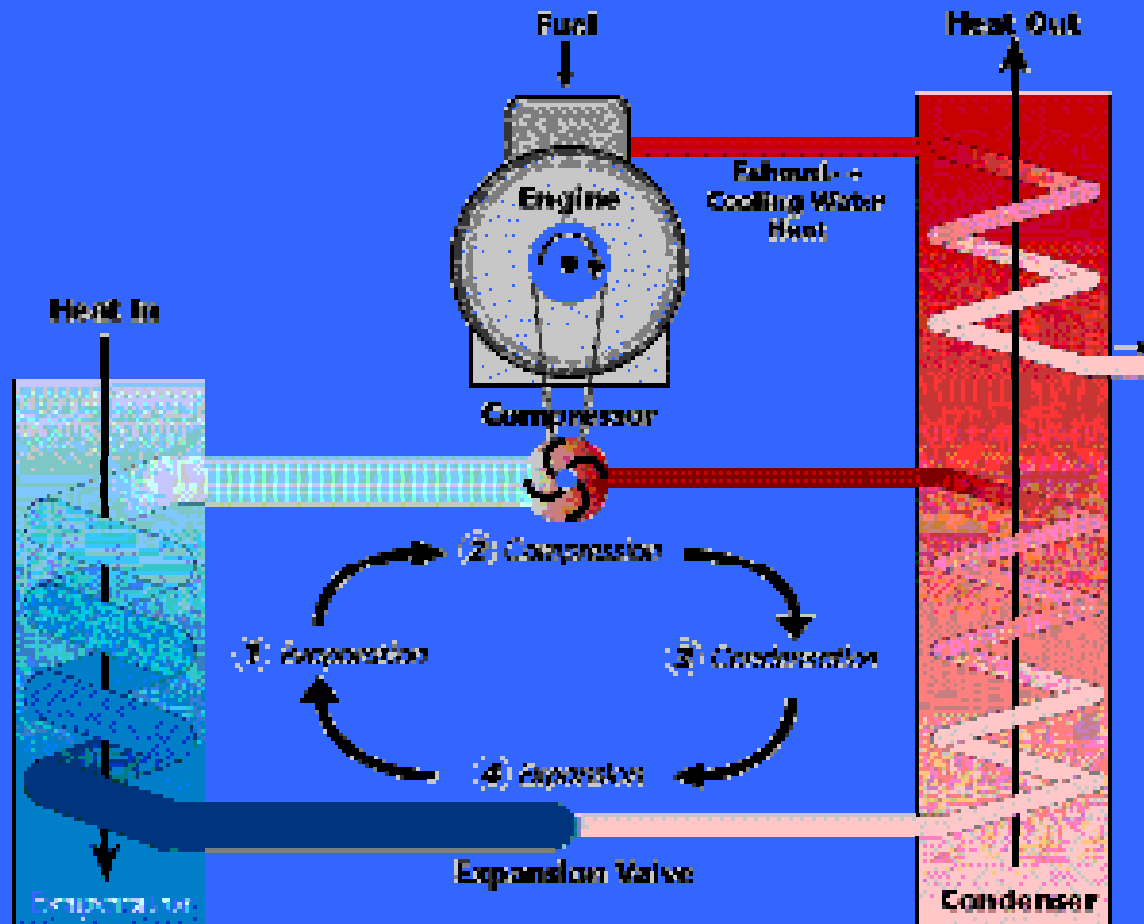
Sprężarkowa pompa ciepła

Podział pomp ciepła

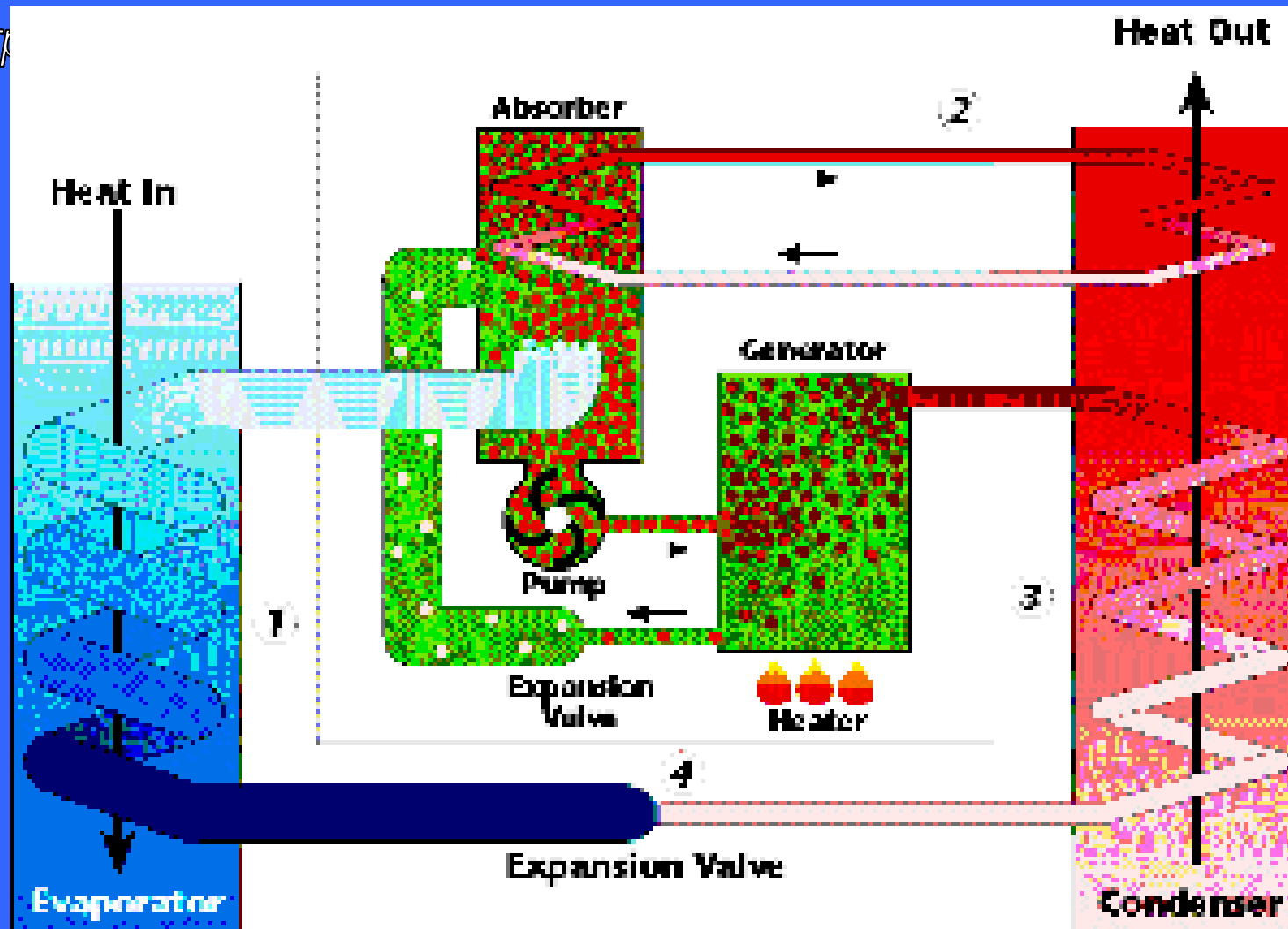
Sprężarkowa pompa ciepła z odbiorem ciepła z silnika

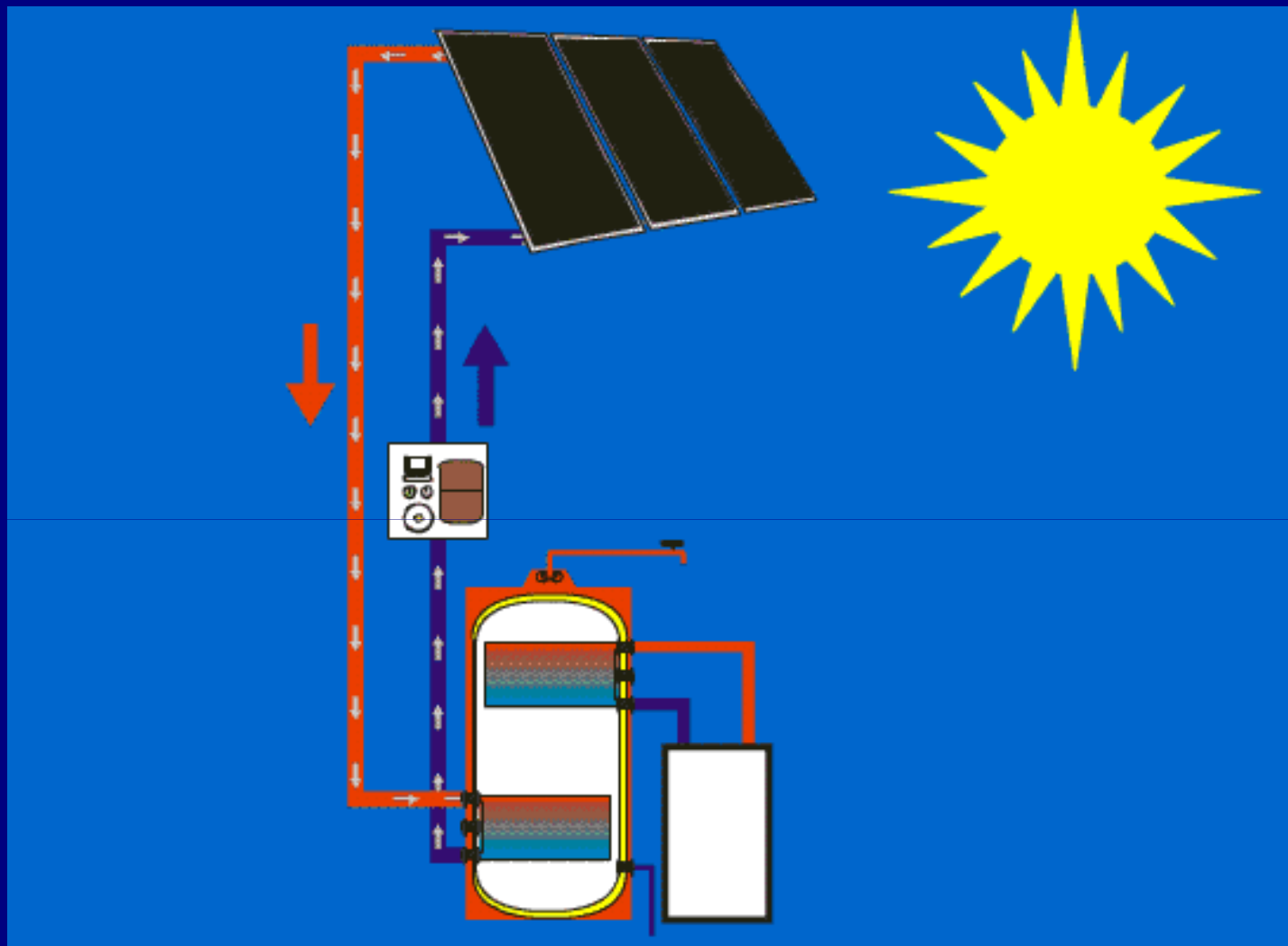
Podział pomp ciepła

Absorpcyjna

Kompatybilność z kolektorem słonecznym

Projekt: zapotrzebowanie ciepła

Należy, zgodnie z doświadczeniem, przyjąć następujące wartości (zapotrzebowania ciepła W/m^2):

- Stare budownictwo z nowoczesną izolacją cieplną: $75 W/m^2$;
- Nowe budownictwo z dobrą izolacją cieplną (por. WSVO 95): $50 W/m^2$;
- Domy energooszczędne: $30 W/m^2$.

Zapotrzebowanie ciepła w przypadku istniejących już budynków można obliczyć z rocznego zużycia oleju opałowego lub z rocznego zużycia gazu, według następujących równań:

- $Q \text{ (kW)} = \text{zużycie oleju (l/a)} / 250$
- $Q \text{ (kW)} = \text{zużycie gazu (m}^3\text{/a)} / 250$

Tryby pracy

Możliwe są następujące tryby pracy:

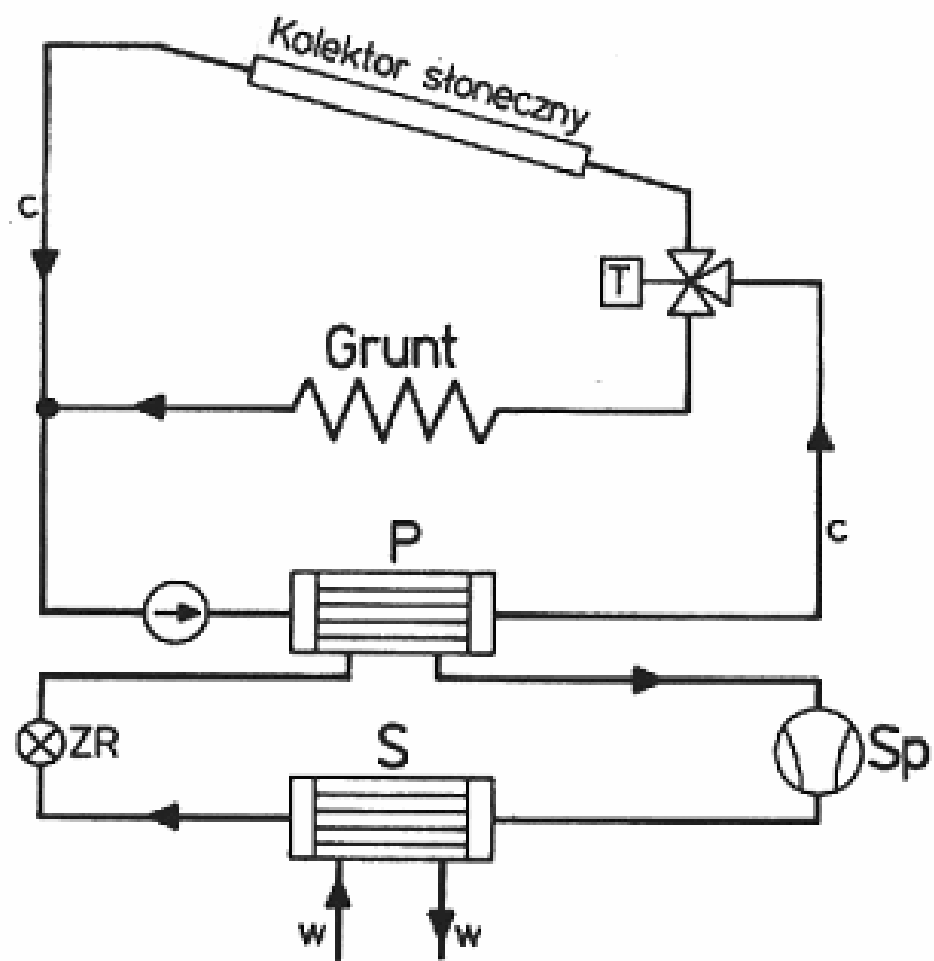
- **monowalentny** (tylko pompa ciepła)

Pompa ciepła jest jedynym źródłem ciepła. Pompa ciepła pokrywa 100% zapotrzebowania na ciepło. Tryb pracy odpowiedni dla temperatur zasilania maks. 55°C.

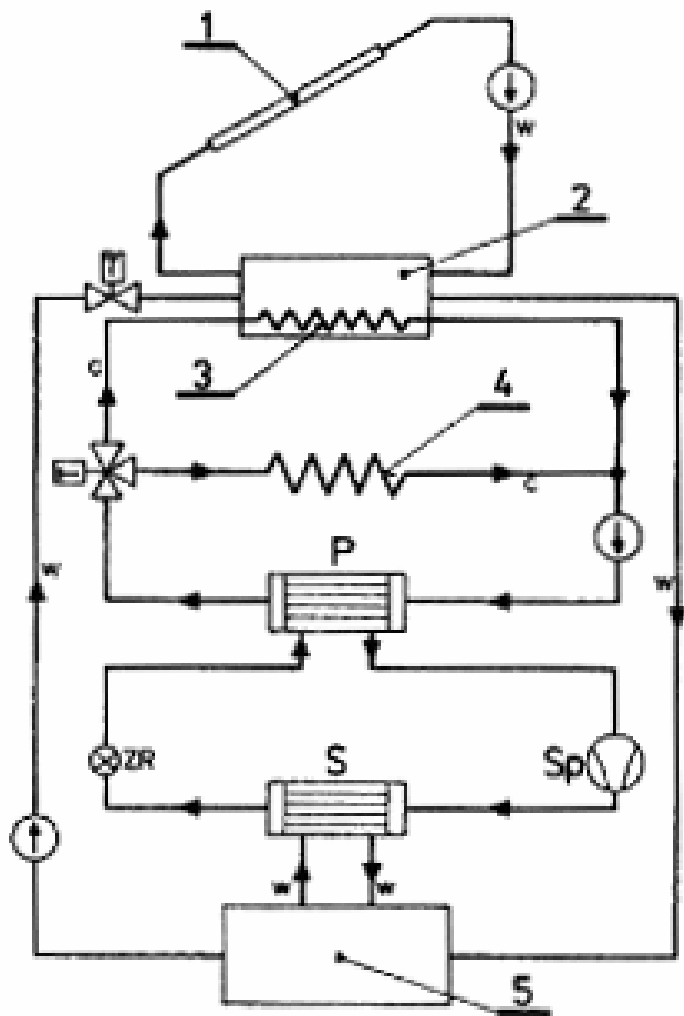
- **biwalentny** (pompa ciepła i kocioł) albo **monoenergetyczny** (pompa ciepła i elektryczne ogrzewanie dodatkowe)

Praca grzewcza zostaje podzielona pomiędzy pompę ciepła i drugi układ grzewczy.

Schemat ideowy pompy ciepła w układzie biwalentnym bez akumulacji ciepła

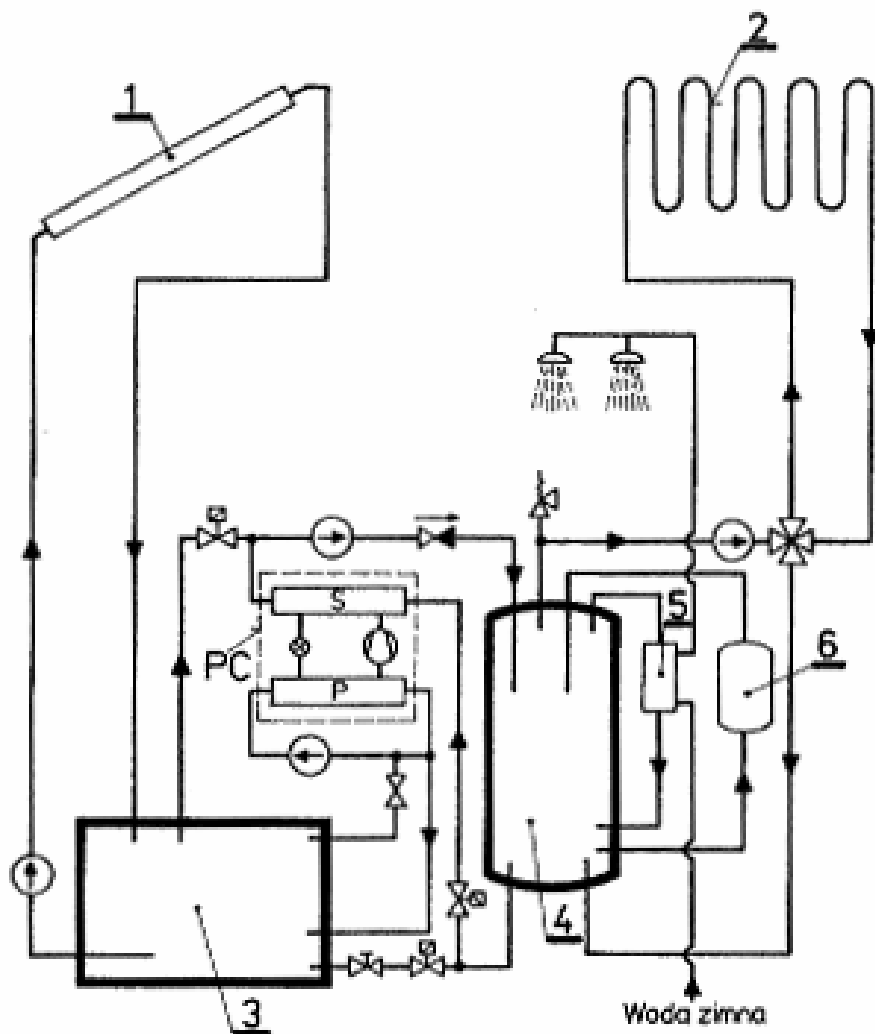

Schemat ideowy pompy ciepła w układzie biwalentnym z akumulacją ciepła

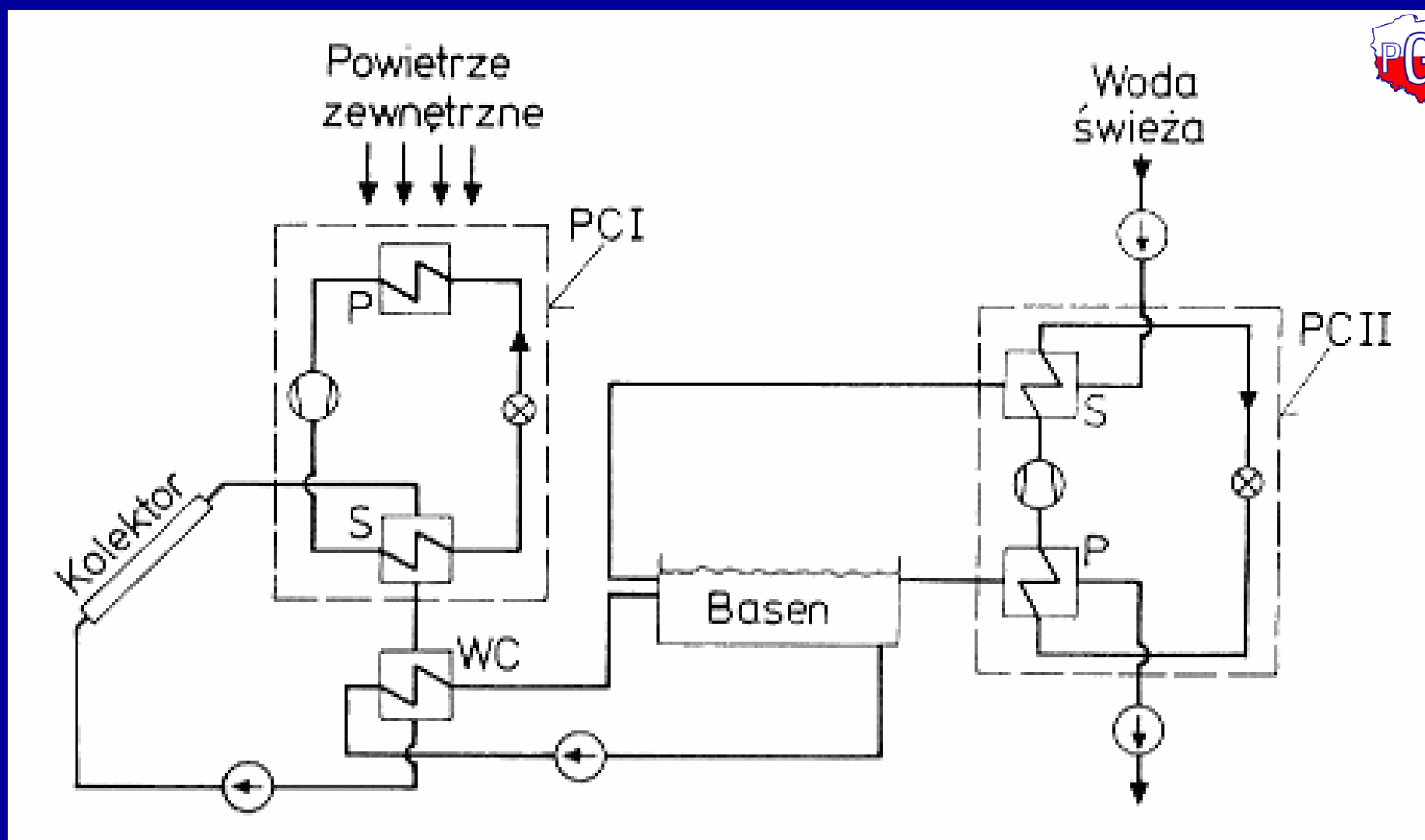
- 1 – kolektor słoneczny,
- 2 – akumulacyjny zbiornik ciepła,
- 3 – wymiennik wykorzystujący energię słoneczną,
- 4 – wymiennik wykorzystujący energię gruntu,
- 5 – ogrzewane pomieszczenie

Schemat ideowy instalacji pompy ciepła z kolektorem słonecznym służącej do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej

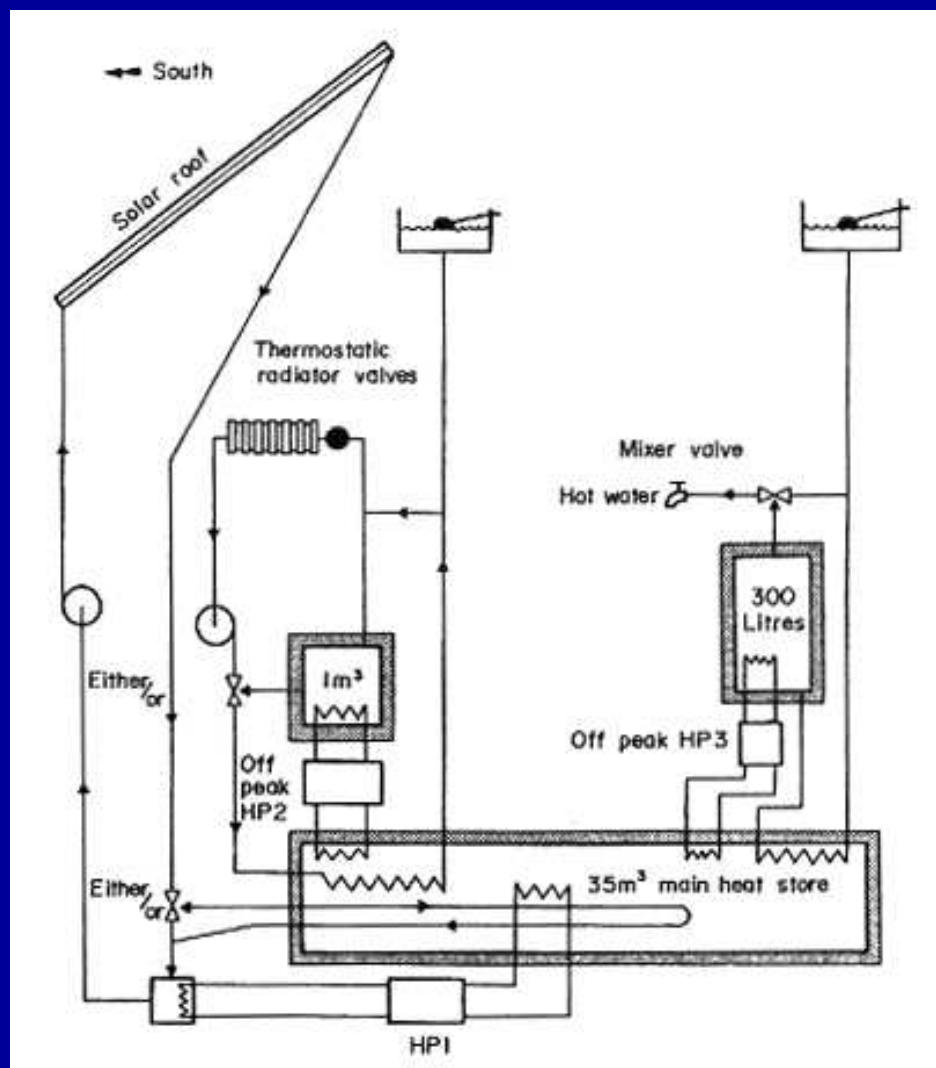

- 1 – kolektor słoneczny
- 2 – ogrzewanie podłogowe
- 3 – akumulator ciepła
- 4 – akumulator ciepła buforowy
- 5 – wymiennik ciepła
- 6 – ogrzewanie gazowe

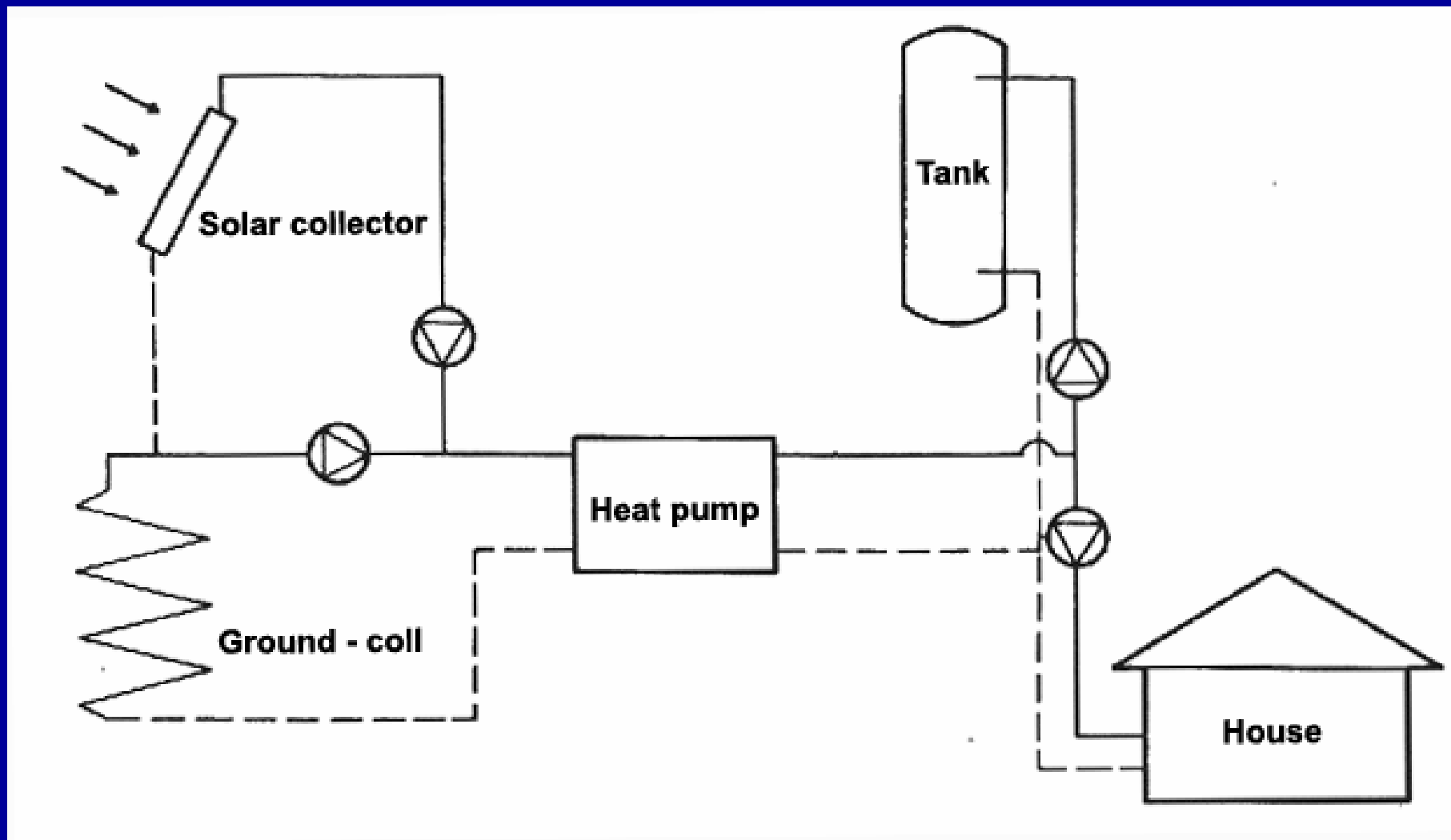
Schemat ideowy instalacji do ogrzewania wody basenowej

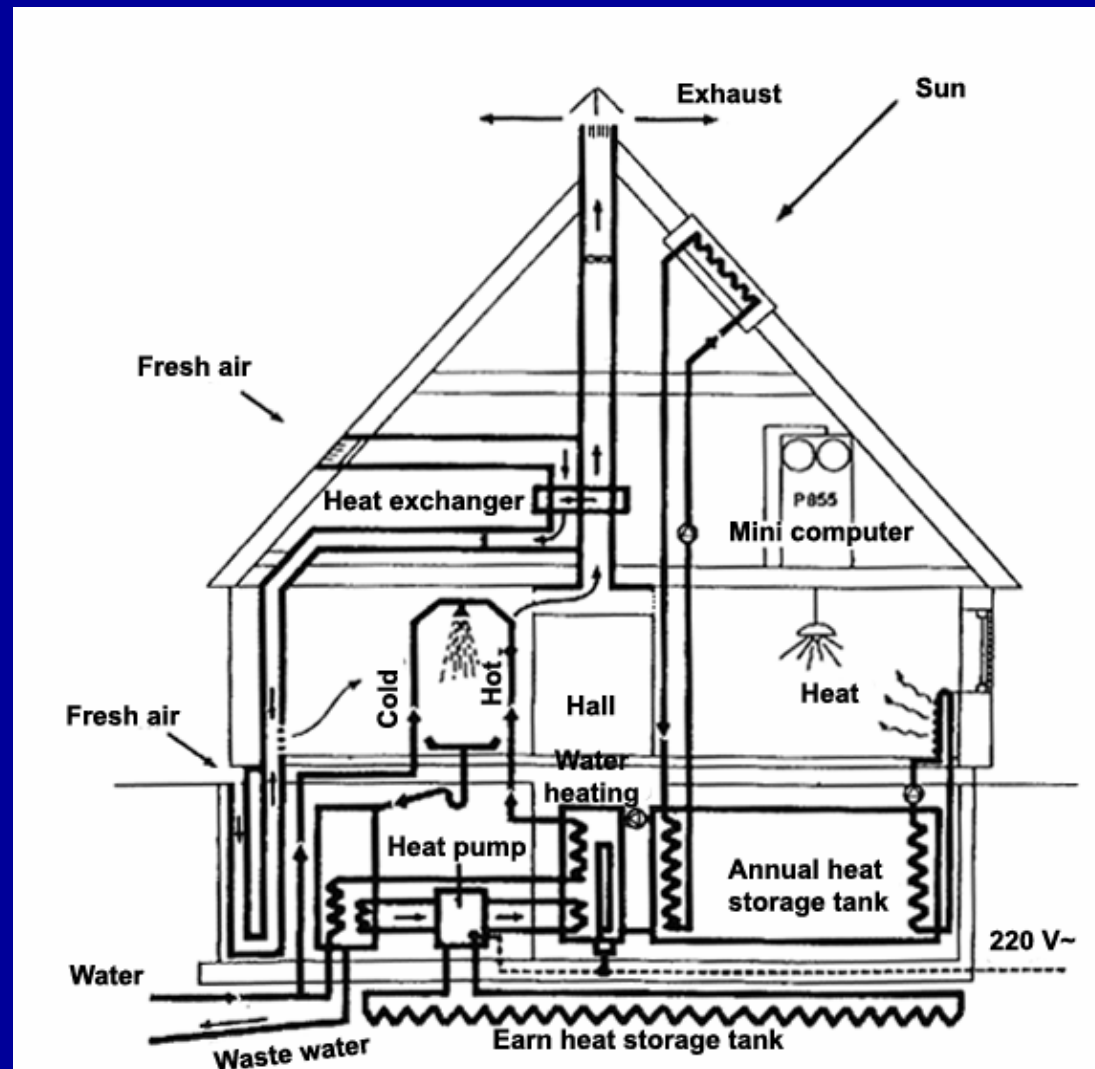
Schemat ideowy eksperymentalnego nisko-energetycznego domu używającego pompy ciepła w raz z kolektorem słonecznym

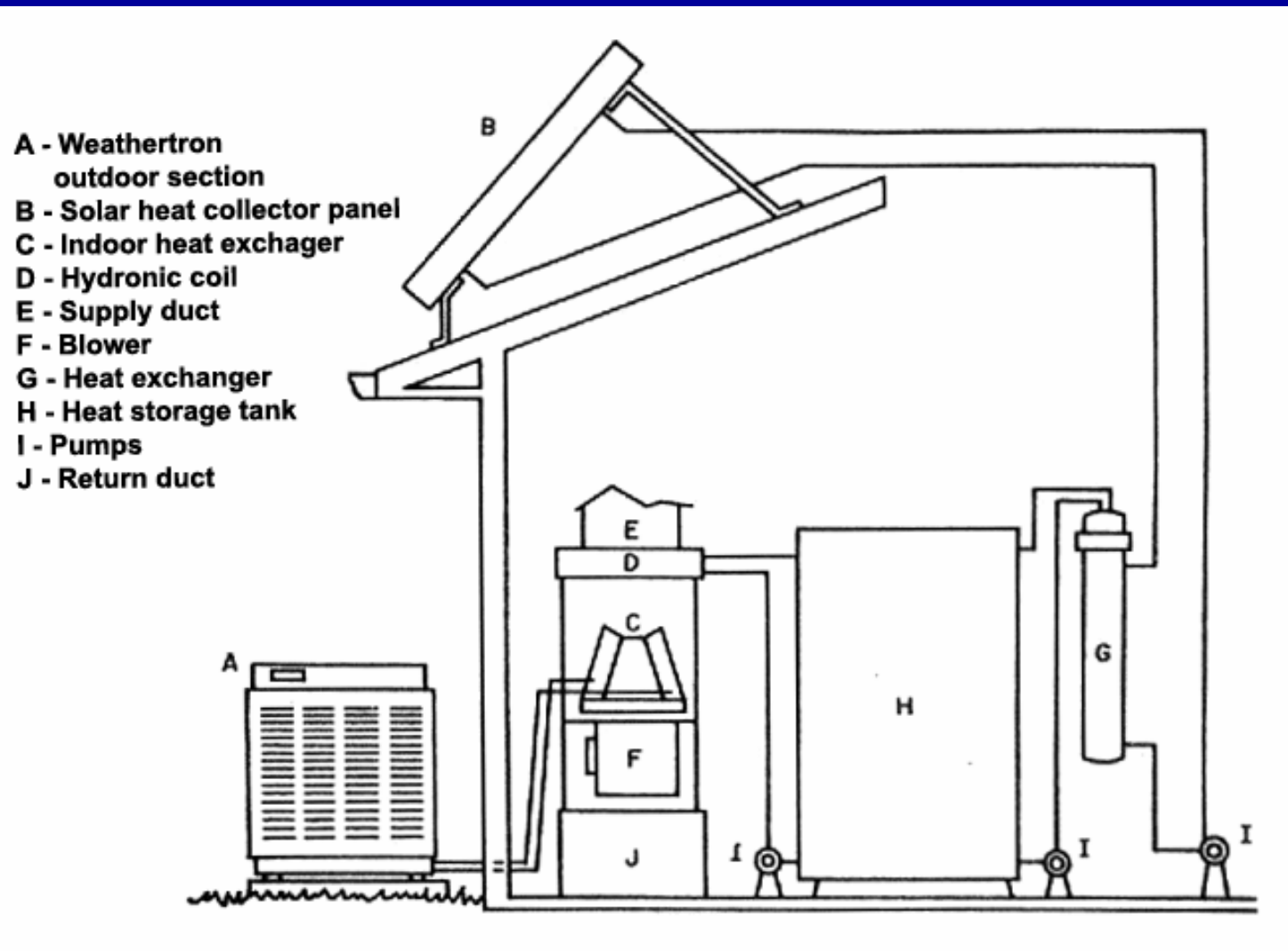
Schemat ideowy powiązania pompy ciepła wykorzystującej ciepło zmagazynowane w ziemi z kolektorem słonecznym

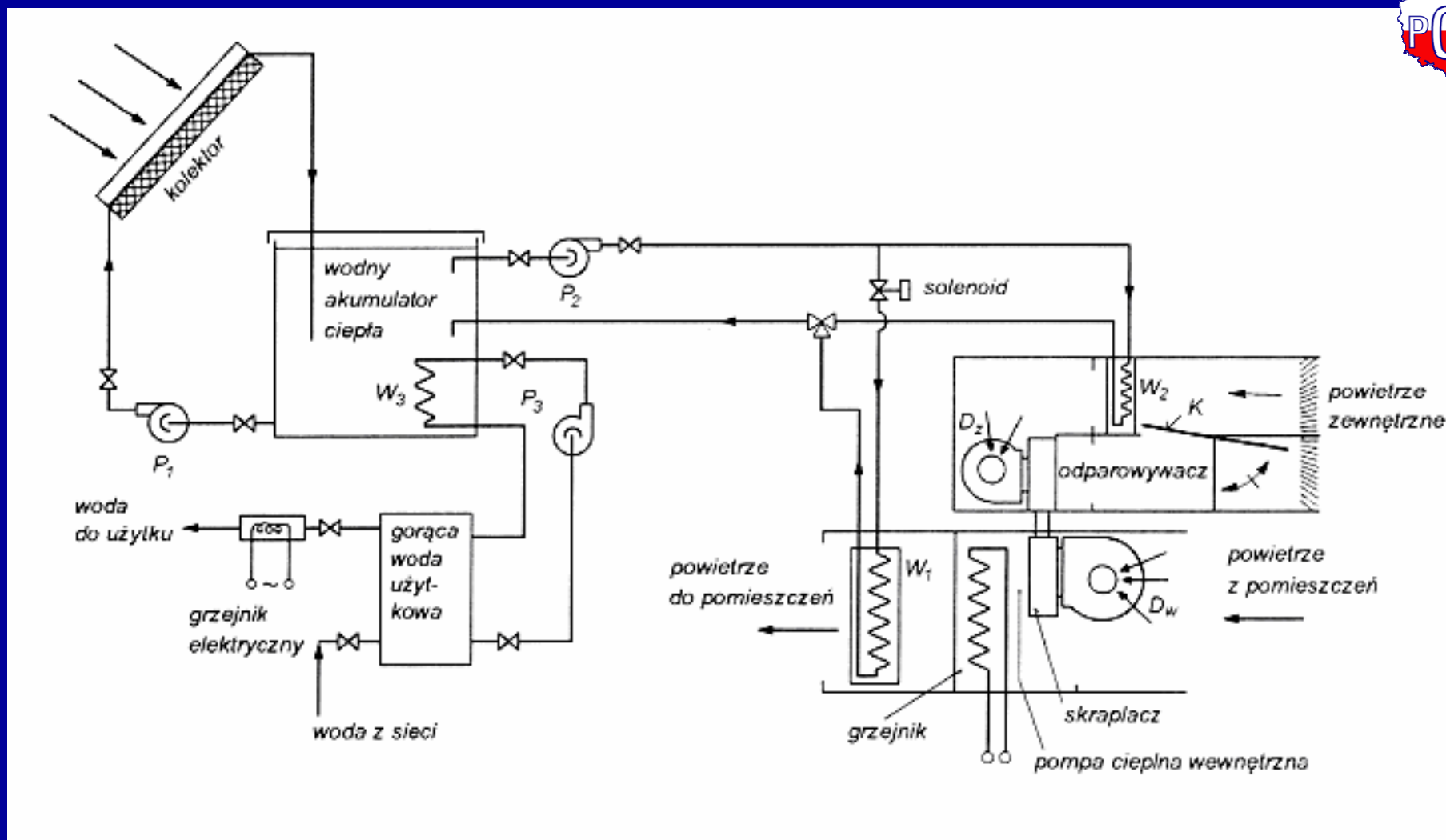
Schemat dystrybucji powietrza i wody w niskoenergetycznym domu w Aachen

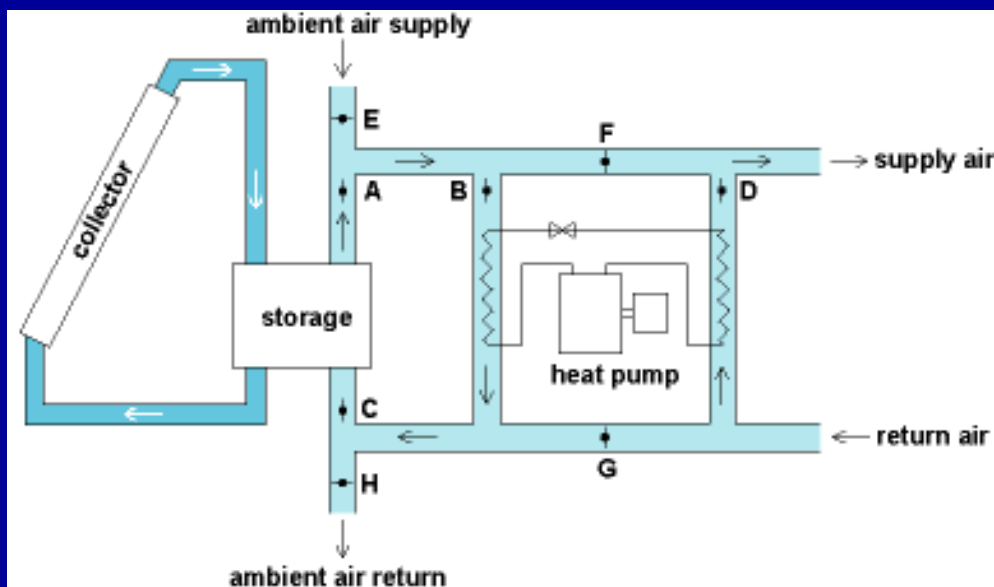
Dostępny w sprzedaży zestaw kolektorów słonecznych w raz z pompą ciepła firmy General Electric Weathertron

Schemat działania układu wspomaganego pompą ciepła

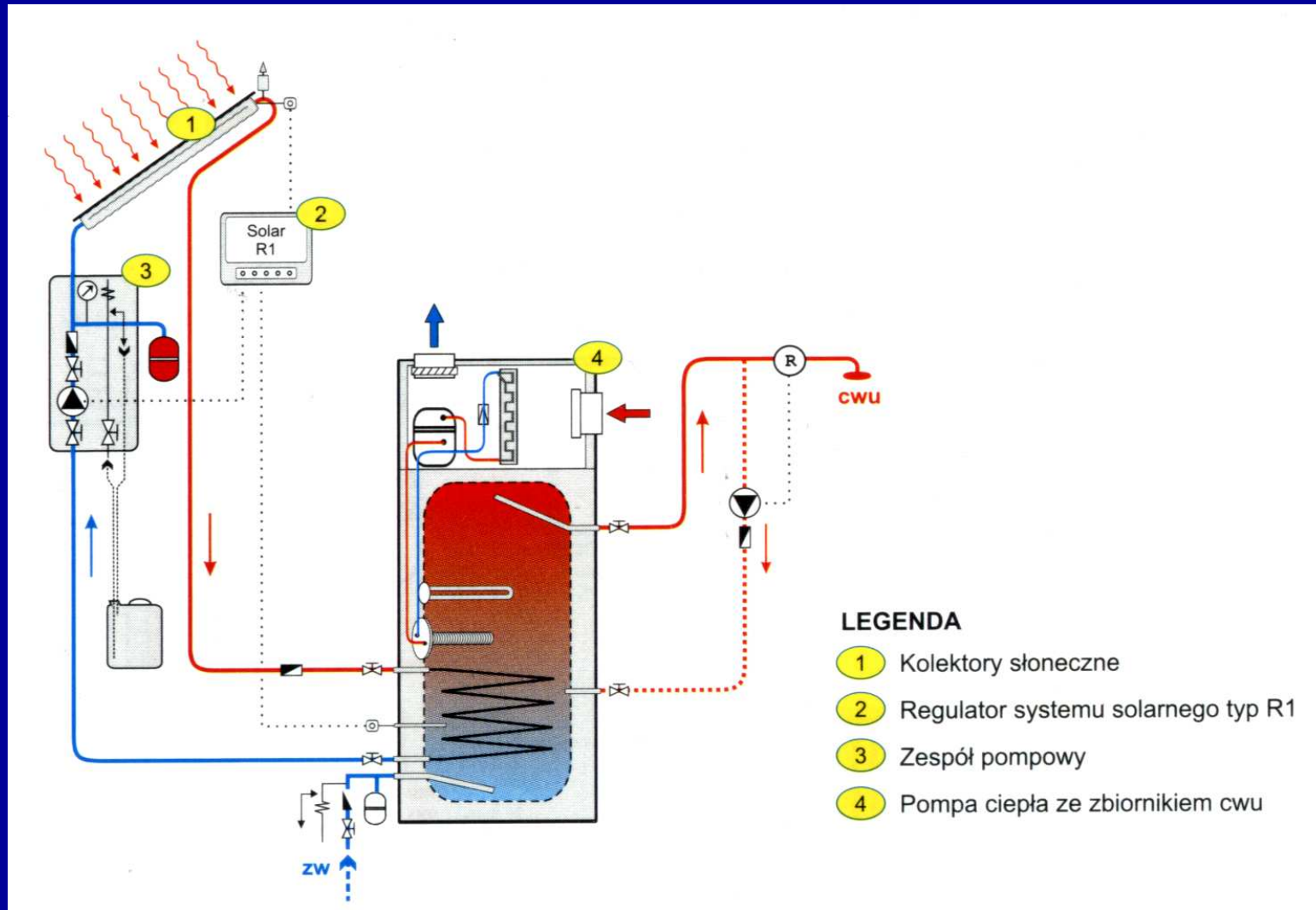

Schemat działania systemu solarnego w połączeniu z pompą ciepła

	open	close	mode
1	A,B,C,D	E,F,G,H	temperature of stored energy too low for direct use but higher than ambient air
2	A,C,F,G	E,B,D,H	stored solar energy temperature sufficiently high; direct utilization of solar energy (bypass heat pump)
3	B,D,E,H	A,C,F,G	stored solar energy temperature lower than ambient air temperature; heat pump source is ambient air

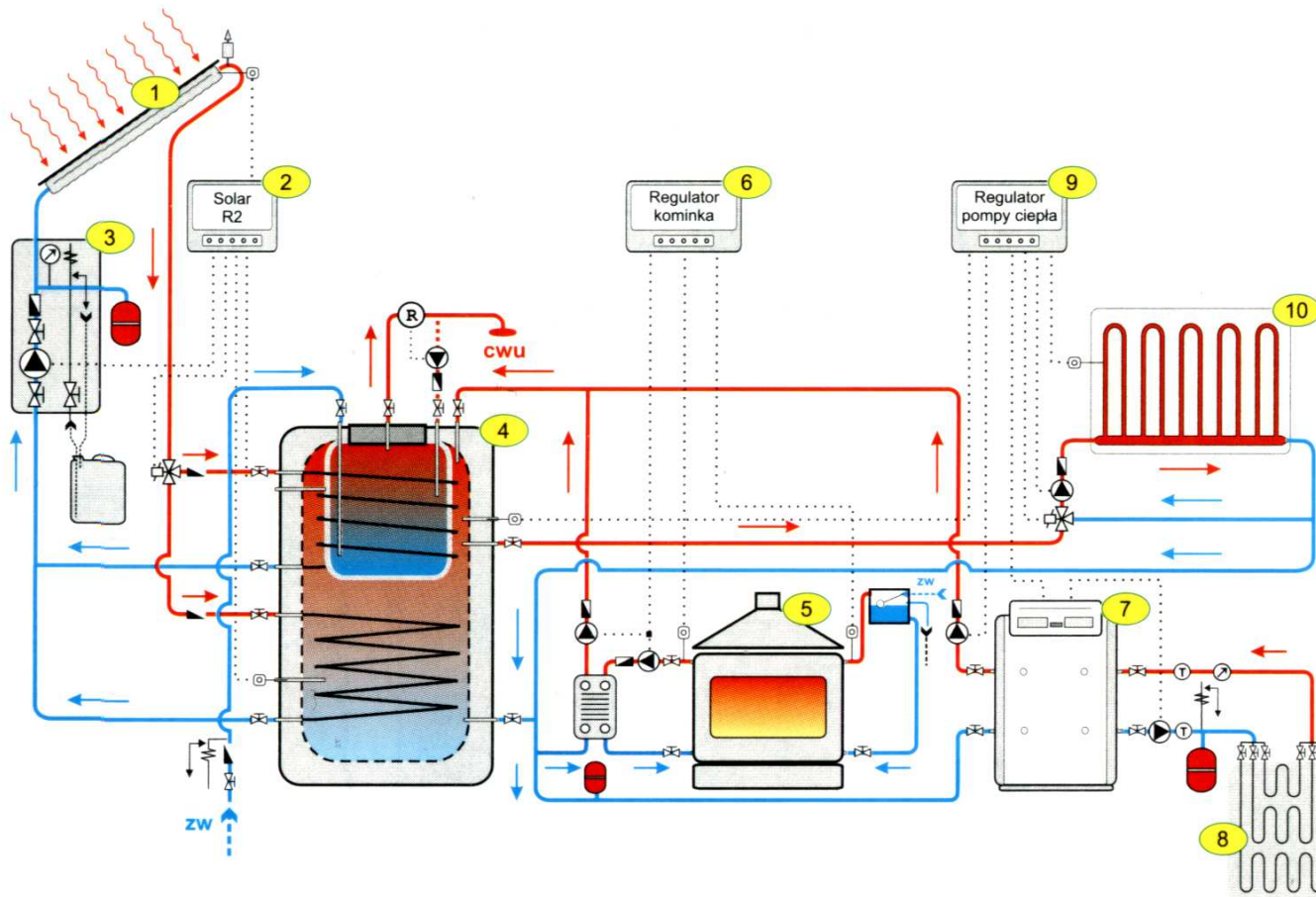
System solarny z pompą ciepła

LEGENDA

- 1 Kolektory słoneczne
- 2 Regulator systemu solarnego typ R1
- 3 Zespół pompowy
- 4 Pompa ciepła ze zbiornikiem cwu

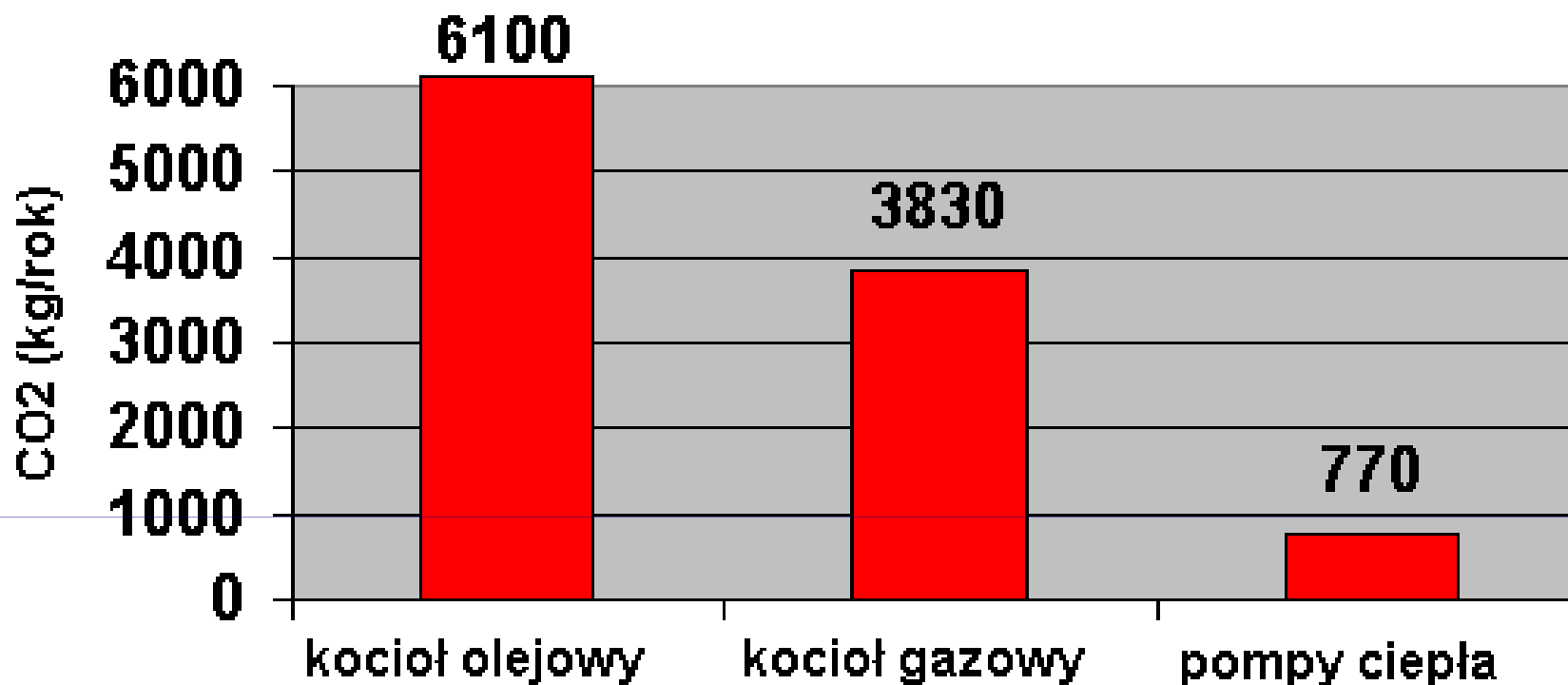
Biwalentny, niskotemperaturowy system grzewczy dla budynku jednorodzinny, wykorzystujący kolektory słoneczne, kominek z płaszczem wodnym i pompę ciepła do ogrzewania wody użytkowej oraz zasilania centralnego ogrzewania

LEGENDA

- 1 Kolektory słoneczne
- 2 Regulator systemu solarnego typ R2
- 3 Zespół pompowy
- 4 Zbiornik solarny kombinowany (c.o./cwu)
- 5 Kominek z płaszczem wodnym
- 6 Regulator kominka
- 7 Pompa ciepła
- 8 Dolne źródło pompy ciepła
- powietrze, woda lub grunt
- 9 Regulator systemu grzewczego z pompą ciepła
- 10 Obieg grzewczy c.o.
- ogrzewanie ścienne

Globalne porównanie emisji

domek jednorodzinny o zapotrzebowaniu energii grzewczej 8,8 kW.
(Prąd: 50% bez emisji, np. siła wody; 50% energia kaloryczna)

Podgrzewacz wody - FIGHTER 1210

• Podgrzewacz potrzebuje na przygotowanie ciepłej wody użytkowej po pierwszym napełnieniu zbiornika 8 godzin (z temperatury 5°C do 55°C).

• Koszt przygotowania 300 l c.w.u. to zaledwie ok. 80 gr !

Przykładowe urządzenia - Dimplex

Przykładowe urządzenia - Viessman

Elektroniczny sterownik

Wydajność kolektorów gruntowych

•NEURATHERM® - ISO 9002

•Typ, moc pompy PRO D

- 5/10 Wi
- 7/14 Wi
- 9/18 Wi
- 10/20 W
- 15/30 W

•Powierzchnia działki

- 230 m²
- 320 m²
- 410 m²
- 460 m²
- 680 m²

Montaż źródła dolnego

Montaż źródła dolnego

Zalety:

- Znaczne oszczędności energii
- Wykorzystanie odnawialnych lub odpadowych źródeł energii
- Małe rozmiary
- Na montaż i uruchomienie całego systemu potrzebne są zaledwie 2 dni
- Pompa jest montowana na zewnątrz budynku, i nie zajmuje dodatkowego pomieszczenia
- Wyeliminowanie pomieszczenia przeznaczonego na kotłownię
- Praca urządzenia jest bezszmerowa
- Budynek z pompą ciepła nie potrzebuje komina, co obniża koszty budowy

Zalety cd.:

- Chronimy środowisko naturalne, ekologiczność
- Nie emitujemy do środowiska żadnych zanieczyszczeń, tak więc koniec ze strachem o kary nakładane przez urzędy ochrony środowiska;
- Z pompą ciepła nie tracimy czasu na dogłębne i codzienne prace przy systemie grzewczym (nad całością czuwa w pełni zautomatyzowany, elektroniczny sterownik);
- Za ciepło pobrane z ziemi lub wody gruntowej nie musimy płacić ani grosza!
- Najniższe koszty eksploatacji;
- Możliwość współpracy z innymi urządzeniami

Wady:

- Duże koszty inwestycyjne
- Znaczne wymiary źródła dolnego
- Dodatkowe zasilanie

KOSZTY EKSPLOATACYJNE w PLN

(przykład: powierzchnia mieszkalna 130 m², 50 W/m² - 6 kW)
(1700 godzin roboczych w sezonie grzewczym)

Gaz ziemny

6,5 kW x 1700 h = 11.050 kWh

średni współczynnik wykorzystania
instalacji, gaz = 80 %

wartość opału: 8,89 kWh/m³

zużycie gazu: $11,050 / (8,89 \times 0,8) = 1,554$
m³

cena gazu: 0,75 PLN/m³ włącznie z VAT

koszty gazu (rocznie) 1.166,00

**Roczne koszty eksploatacji (z podatkiem
VAT) 1.166,00**

Koszty jednej kWh

**ilości ciepła (energii cieplnej): PLN
0,105**

Pompa ciepła / GDW 7

6,5 kW x 1700 h = 11.050 kWh

średni roczny współczynnik efektywności: $\beta = 4$

zużycie prądu: $11.050 / 4 = 2.763$ kWh

cena prądu:

- taryfa dzienna (62 %): 0,2645 PLN/kWh

- taryfa nocna (38 %): 0,119 PLN/kWh

$2763 \times 0,62 \times 0,2645 = 453,10$

$2763 \times 0,38 \times 0,119 = 124,94$

**Roczne koszty eksploatacji (z podatkiem
VAT) 578,04**

**Koszty jednej kWh ilości ciepła (energii
cieplnej): PLN 0,052**

KOSZTY EKSPLOATACYJNE w PLN

(przykład: powierzchnia mieszkalna 130 m², 50 W/m² - 6 kW)
(1700 godzin roboczych w sezonie grzewczym)

Olej opałowy

6,5 kW x 1700 h = 11.050 kWh

średni współczynnik wykorzystania

instalacji, olej = 70 %

wartość opału: 10,0 kWh/kg

zużycie oleju opałowego: $11.050 / (10,0 \times 0,7) = 1579$ kg

cena oleju opałowego: 1,04 PLN/kg

koszty oleju opałowego (rocznie) 1.642,00

Roczne koszty eksploatacji (z podatkiem VAT) 1.642,00

Koszty jednej kWh

ilości ciepła (energii cieplnej): PLN 0,149

Pompa ciepła / GDW 7

6,5 kW x 1700 h = 11.050 kWh

średni roczny współczynnik efektywności: $\beta = 4$

zużycie prądu: $11.050 / 4 = 2.763$ kWh

cena prądu:

- taryfa dzienna (62 %): 0,2645 PLN/kWh

- taryfa nocna (38 %): 0,119 PLN/kWh

$2763 \times 0,62 \times 0,2645 = 453,10$

$2763 \times 0,38 \times 0,119 = 124,94$

Roczne koszty eksploatacji (z podatkiem VAT) 578,04

Koszty jednej kWh

ilości ciepła (energii cieplnej): PLN 0,052

AEG

Alko-Therm

Alpha-InnoTec

BARTL

Buderus

Calmothem

CTA

CTC Wärme

Dimplex

ELCOTHERM

Elektrolux Haustechnik

Grünwald

Hoval Herzog

Heliotherm

IDM

INTEGRAL

Kälte-Wärme-Technik

Lexeta AG

Novelan

Ochsner

SATAG Thermotechnik

SIEMENS

SIXMADUN

Solar u.

Wärmepumpentechnik

Star Unity AG

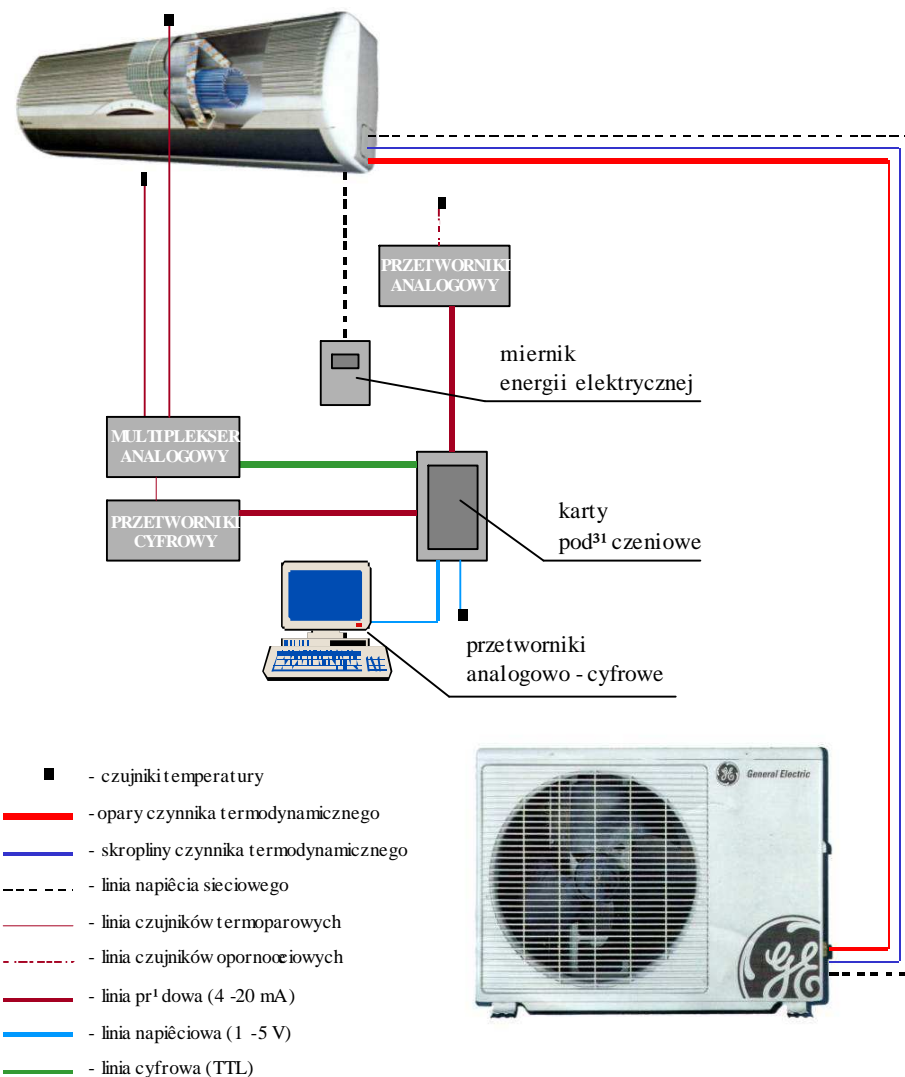
Stiebel Eltron

Störi Mantel

Viessmann

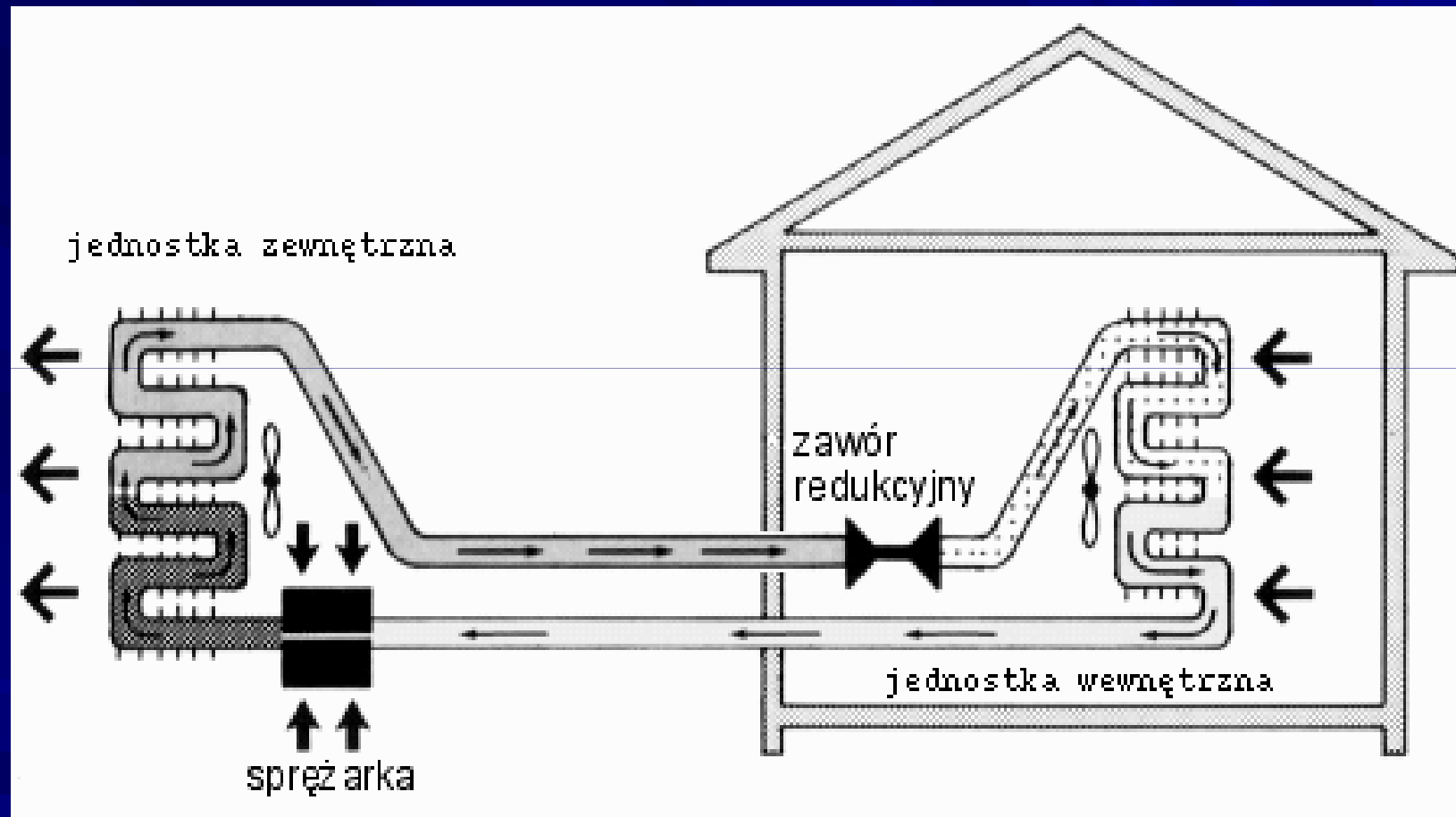
Waterkotte

Schemat stanowiska badawczego

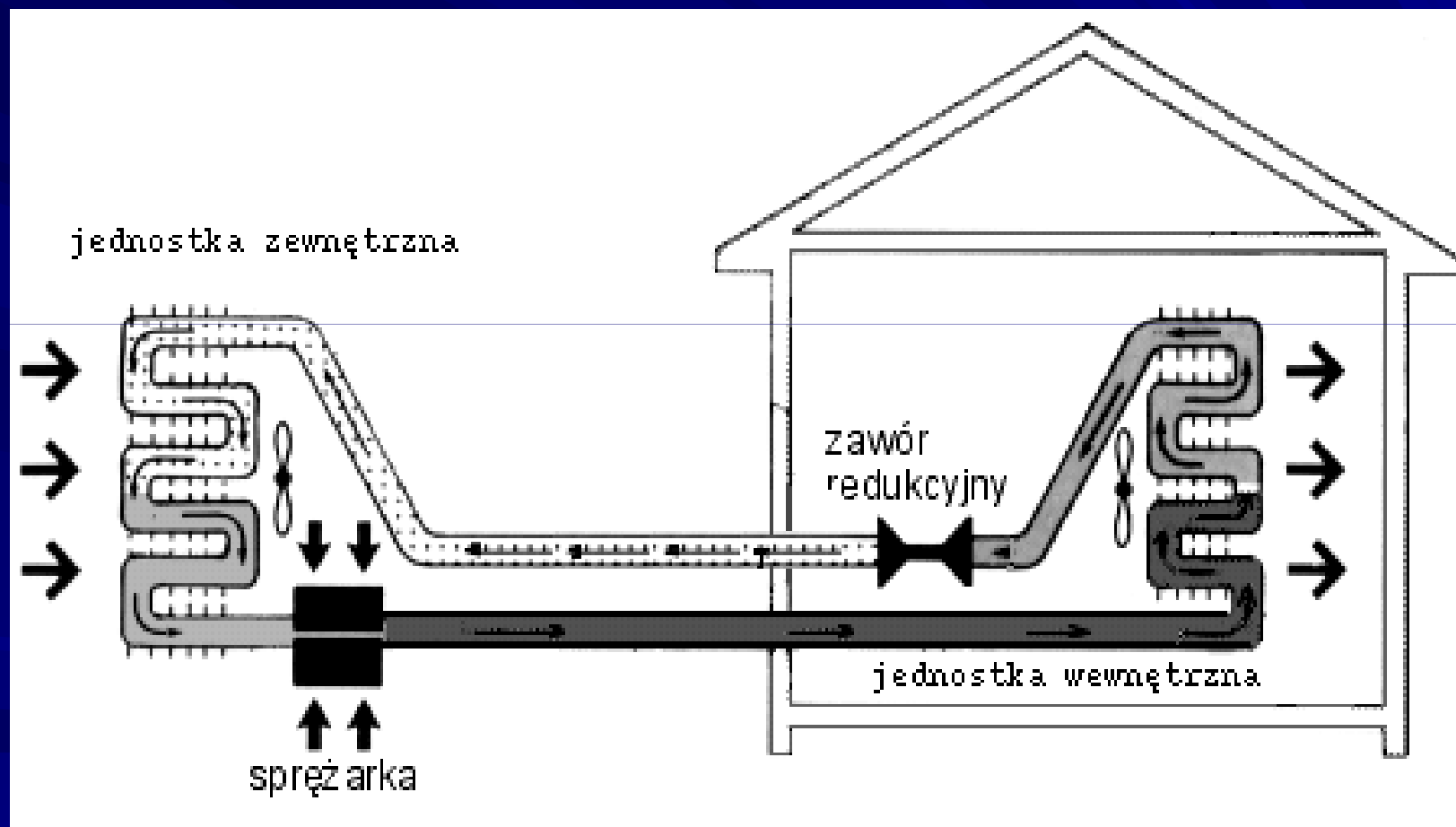

Sprężarkowa pompa ciepła nie różni się niczym od klasycznego sprężarkowego urządzenia ziębniczego. Stanowi ona termodynamiczny układ zamknięty, w którym krąży w sposób ciągły czynnik roboczy będący nośnikiem energii cieplnej. Podlega on następującym po sobie przemianom termodynamicznym, stanowiącym zamknięty obieg lewo bieżny, a mianowicie: sprężanie, skraplanie, rozprężanie, odparowanie.

Schemat pracy pompa ciepła w cyklu chłodzenia

Schemat pracy pompy ciepła w cyklu grzania

System pomiarowy

- Czujniki: termoparowe czujniki temperatury, czujnik natężenia przepływu powietrza, aneometr firmy Omega;
  - Cyfrowy przetwornik temperatury, karta przetworników cyfrowo-analogowych - współpracujące z multiplekserem;
  - Komputer architektury PC
-

Strona programowa

Jako system pomiarowy, rejestrujący oraz sterujący zastosowano system operacyjny GNU/Linux.

Podstawowe argumenty przemawiające za wyborem tego systemu:

- większość oprogramowania oparta jest na licencji GPL (General Public License)*
  - jest wielozadaniowy i wielodostępny*
  - obsługuje karty analogowo-cyfrowe (sterowniki i biblioteki)*
  - bardzo dynamicznie rozwija się*
  - jest bezpłatny*
  - jest stabilny o wysokim poziomie bezpieczeństwa*
-

Wyniki

Tab. 1 Wyniki badania efektywności pracy pompy ciepła – cykl grzania

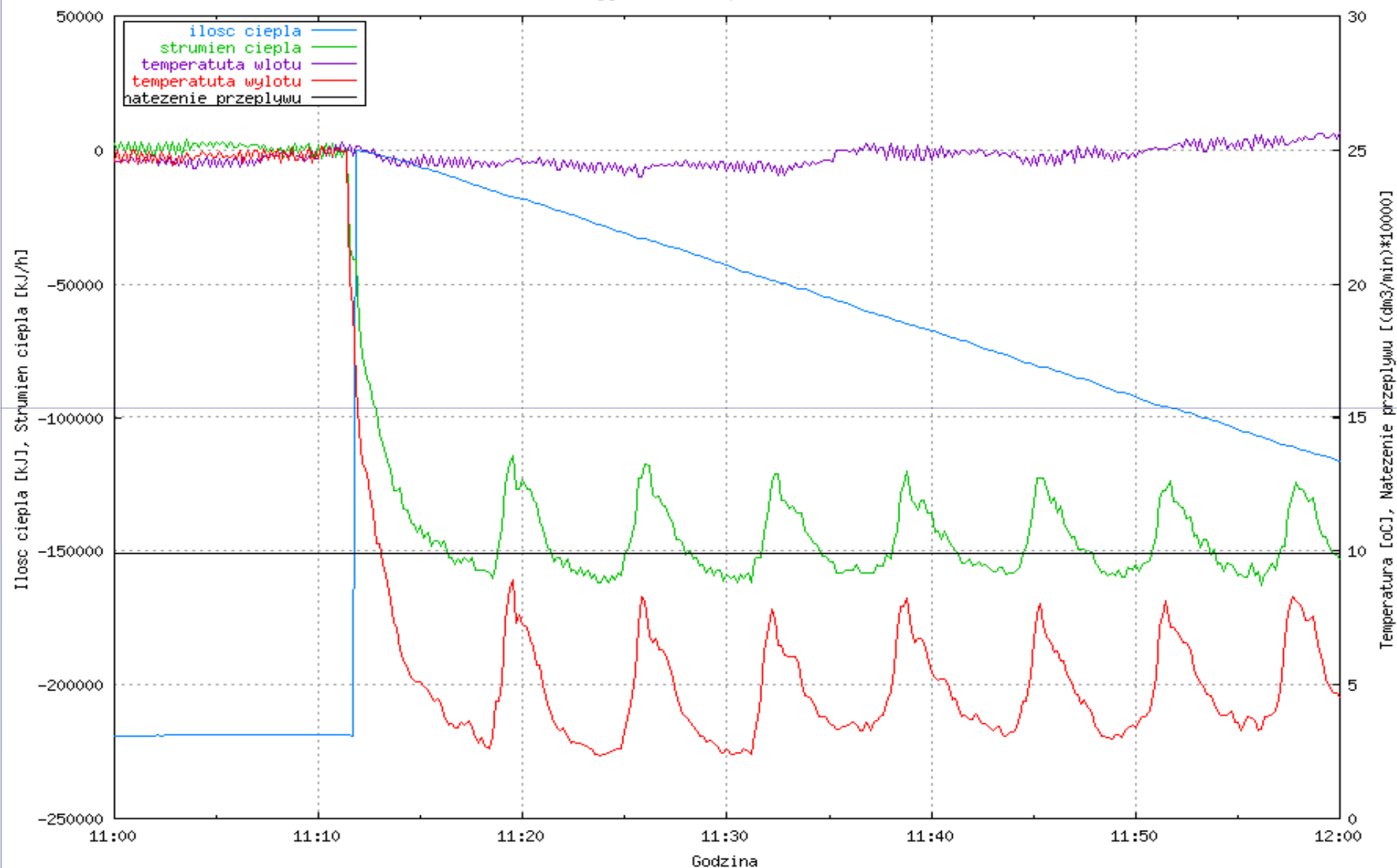
Lp.	średnia temp. powietrza [°C]	wsp. efektywności	okres trwania pomiarów
1	16	3,27	22-04-2002 ÷ 24-04-2002
2	15	3,19	24-04-2002 ÷ 25-04-2002
3	20	3,22	12-08-2002 ÷ 15-08-2002
4	25	3,26	17-08-2002 ÷ 18-08-2002

Tab. 2 Wyniki badania efektywności pracy pompy ciepła – cykl chłodzenia

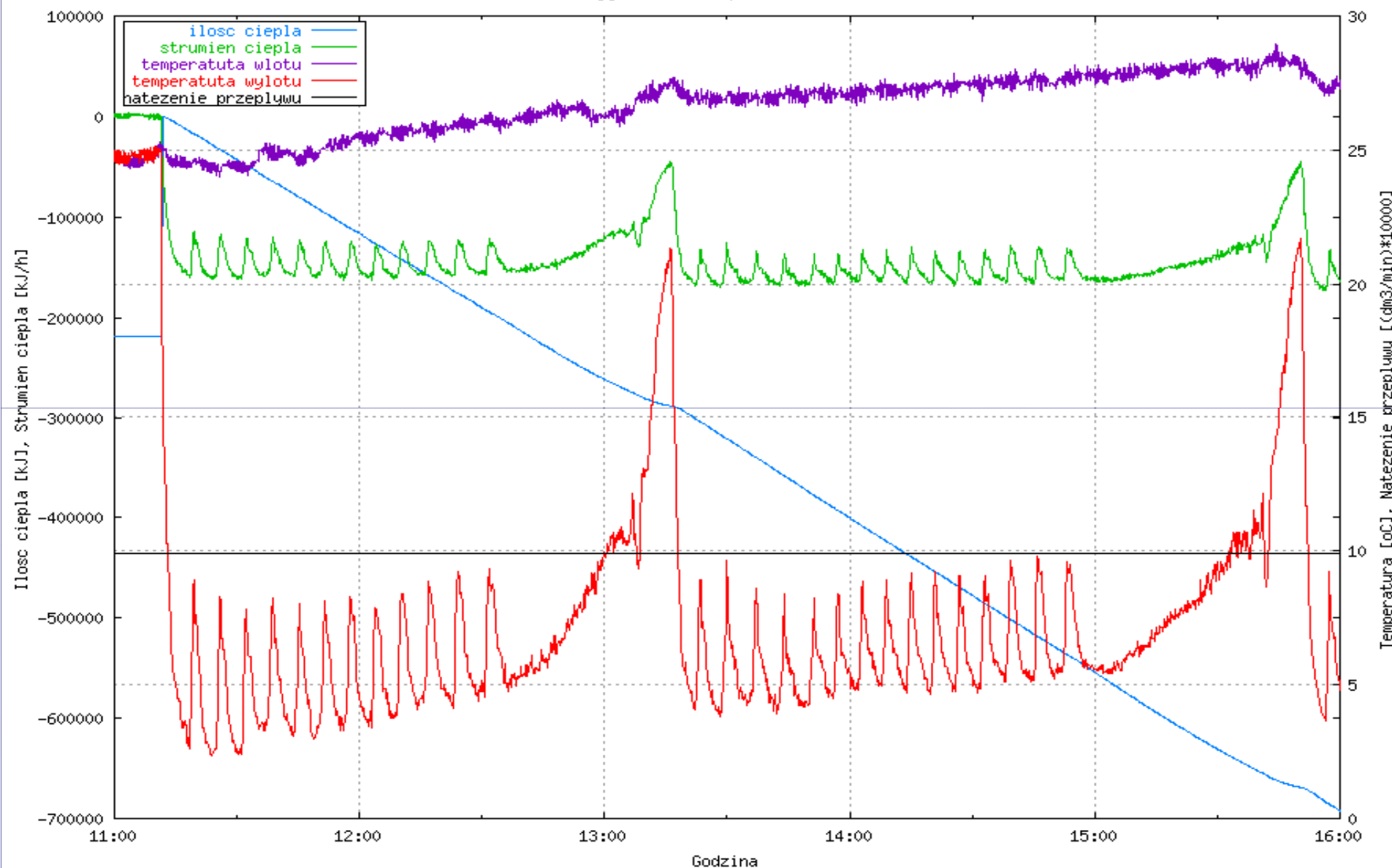
Lp.	średnia temp. powietrza [°C]	wsp. efektywności	okres trwania pomiarów
1	16	3,53	19-04-2002 ÷ 22-04-2002
2	21	3,52	09-05-2002
3	24	3,64	9-05-2002 ÷ 10-05-2002
4	20	3,5	13-05-2002 ÷ 14-05-2002
5	25	3,5	20-08-2002 ÷ 21-08-2002
6	24	3,55	23-08-2002 ÷ 25-08-2002

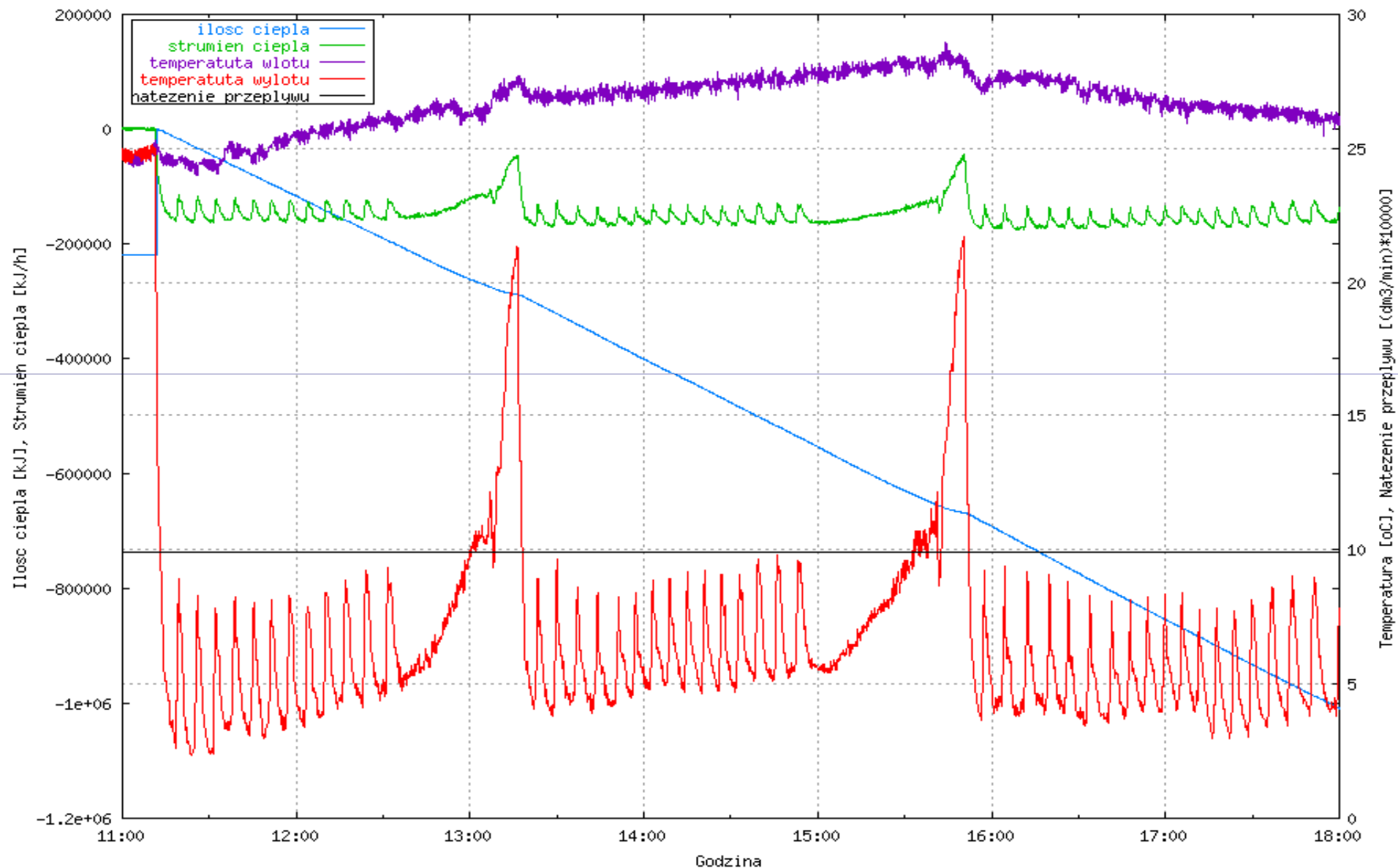
Parametry układu solarnego. Pompa ciepła. 2003-05-12.klima
 Politechnika Krakowska
 Wygenerował - OpenSolar 2001

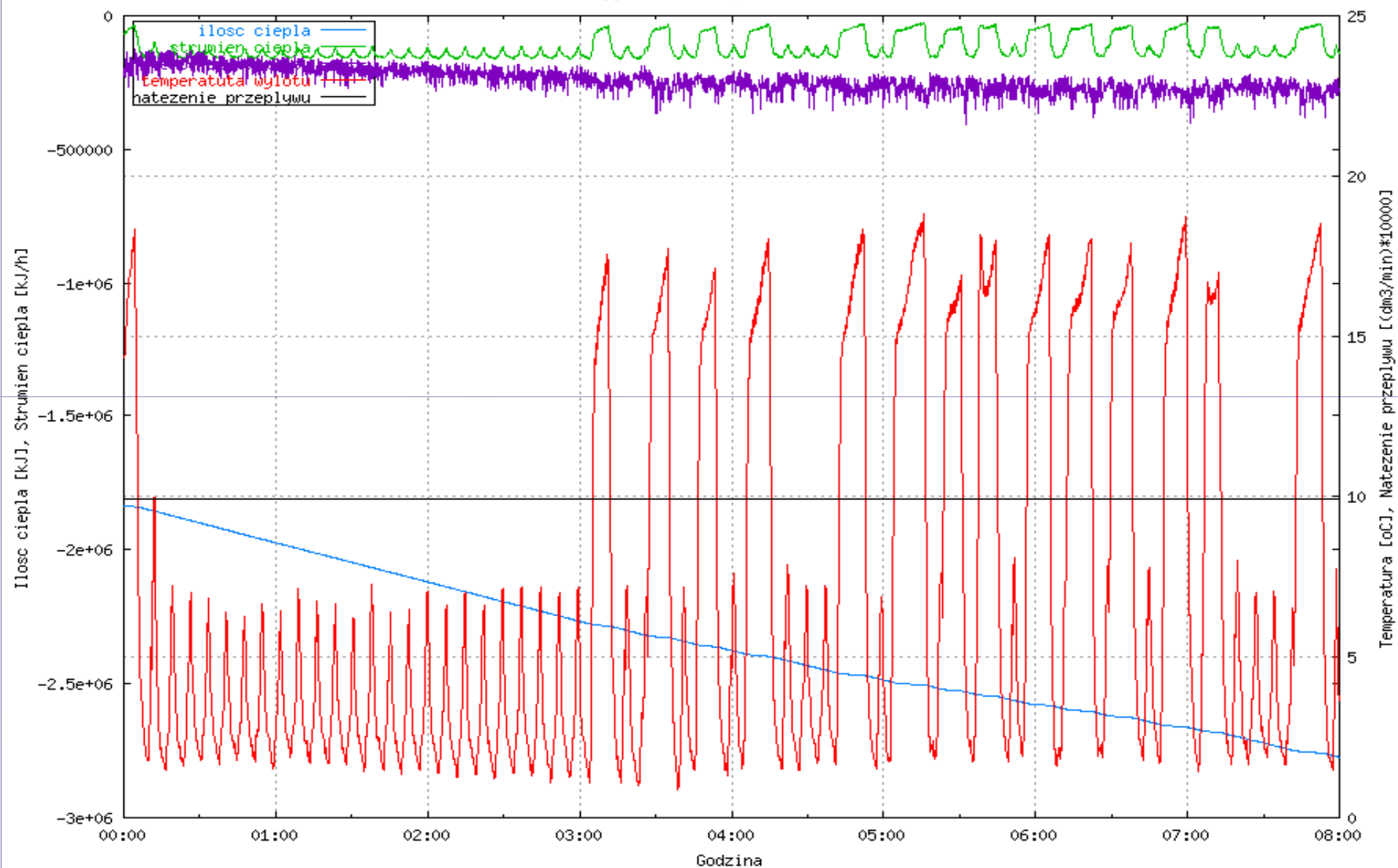
Parametry układu solarnego. Pompa ciepła. 2003-05-12.klima
 Politechnika Krakowska
 Wygenerował - OpenSolar 2001

Parametry układu solarnego. Pompa ciepła. 2003-05-12.klima
 Politechnika Krakowska
 Wygenerował - OpenSolar 2001

Parametry układu solarnego. Pompa ciepła. 2003-05-13.klima
 Politechnika Krakowska
 Wygenerował - OpenSolar 2001

Wnioski

Uzyskane wyniki pracy powietrznej pompy ciepła w warunkach rzeczywistych zarówno w systemie grzania jak i chłodzenia wykazują współczynnik wydajności cieplnej w granicach 3,19-3,64. Są to wyniki nieco niższe niż podawane przez producenta urządzenia. Wyższe współczynniki efektywności uzyskiwano w cyklu chłodzenia niż w cyklu grzania. Stwierdzono, że badane urządzenie nie nadaje się do pracy całorocznej. W przypadku próby ogrzewania w okresie zimowym zewnętrzny wymiennik ciepła ulegał szybkiemu zalodzeniu i odbiór ciepła z powietrza zewnętrznego ustawał. Urządzenie może spełniać swoje zadanie w warunkach polskich do chłodzenia powietrza w pomieszczeniach latem oraz do ogrzewania go w okresie wczesnowiosennym oraz późnojesiennym.

Dziękuję za uwagę